

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

18'inci Birleşim 8 Kasım 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	417
II.- GELEN KÂĞITLAR	422
III.- YOKLAMALAR	453,455
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	424
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>424:427</i>
1.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, küresel iklim değişikliğine ve sıfır atığa ilişkin gündem dışı konuşması	424:425
2.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, lider ülke Türkiye'ye ilişkin gündem dışı konuşması	425:426
3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	426:427

V.- AÇIKLAMALAR

428,434

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 8 Kasım'da Karabağ'ın Ermenistan işgalinden kurtuluşuna ilişkin açıklaması 428
- 2.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne ilişkin açıklaması 428
- 3.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, AK PARTİ iktidarının 21'inci yılına ilişkin açıklaması 428
- 4.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, üniversitelerin İsrail'e karşı başlattığı boykota ilişkin açıklaması 429
- 5.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, 8 Kasım Dünya Radyoloji Günü'ne ilişkin açıklaması 429
- 6.- Ardahan Milletvekili Kaan Koç'un, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne ilişkin açıklaması 429
- 7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Yeni Adana Stadyumu'na ilişkin açıklaması 430
- 8.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Rize'de Cumhurbaşkanının katılımıyla gerçekleştirilen toplu açılış törenine ilişkin açıklaması 430
- 9.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Cumhurbaşkanının seçim öncesi BAĞ-KUR'lulara prim gün sayısının 7200'e indirilmesiyle ilgili verdiği müjdeye ilişkin açıklaması 430
- 10.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesinin İsrail'e yönelik göstermelik tepkilerine ilişkin açıklaması 431
- 11.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, tıbbi laboratuvar teknikerlerinin ve teknisyenlerinin atama beklediğine ilişkin açıklaması 431
- 12.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın kara yolu sorununa ilişkin açıklaması 431
- 13.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, yabancı yazarların dilinden cumhuriyete giden yolda Kastamonu-İnebolu-Ankara İstiklal Yolu'na ilişkin açıklaması 431:432
- 14.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresine ilişkin açıklaması 432
- 15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımın sorunlu hâle getirilmesine ilişkin açıklaması 432

16.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun ili Şebinkarahisar ilçesinde faaliyet gösteren maden şirketine ilişkin açıklaması	432:433
17.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Akkapı Mahallesi'nin okul sorununa ilişkin açıklaması	433
18.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yabancıların ikamet alma şartlarında yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması	433
19.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması	433:434
20.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Bingöl'de birkaç gün önce yapılan gözaltıların sebeplerine ilişkin açıklaması	434
21.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Kocaeli Şehir Hastanesine ilişkin açıklaması	434
22.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Konya'nın şehir içi trafiğinde önemli rahatlatma sağlayacak inşaatlara ilişkin açıklaması	435
23.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ili Dığor ilçesinin kanalizasyon suyuna maruz kalmasına ve 8 Kasım Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne ilişkin açıklaması	435
24.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'teki hastanelerde uzman hekim eksikliğine ilişkin açıklaması	435
25.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'nin, vatandaşları AFAD gönüllüsü olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması	435:436
26.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, 8 Kasım Karabağ zaferinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması	436
27.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, mülakata ilişkin açıklaması	436
28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, kira sorununa ilişkin açıklaması	436
29.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ziraat mühendislerinin, veteriner hekimlerin ve su ürünleri mühendislerinin atama beklediğine ilişkin açıklaması	437
30.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, esnaf ve sanatkârların zor günler geçirdiğine ilişkin açıklaması	437
31.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiğinde demokratikleşme ve özgürleşme alanında gerçekleştirdiği sessiz devrimlere ve bugün sessizce rücu ettiği bu sessiz devrimlerden bazılarına, 600 milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin hukukuna ve kuvvetler ayrılığına hep beraber sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması	437:439

32.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne, AK PARTİ Hükûmetinin Gazze'de yaşanan katliam nedeniyle İsrail'e karşı herhangi bir yaptırım uygulamamasına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde Nescafe ve Coca Cola'ya yasak getirilmesine; cumhuriyetin 100'üncü yılı münasebetiyle bastırılan 5 liralık hatıra paralara, Türkiye Cumhuriyeti'nin kaynaklarının sığınmacı ve kaçak Suriyeliler için harcanmasına ilişkin açıklaması

440:441

33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 3 Kasım'da Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 10'uncu Zirvesi'ne, 8 Kasım Karabağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 3'üncü yıl dönümüne, Azerbaycan'ın 8 Kasım Zafer Günü'ne ve 9 Kasım Bayrak Günü'ne ilişkin açıklaması

441:442

34.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyarbakır'da ikinci duruşması görülecek olan 18 gazetecinin davasıyla ilgili PEN Norveç'in hazırladığı rapora, Dünya Radyoloji Günü'ne ve radyoloji çalışanlarının taleplerine, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ve Anayasa Mahkemesinin işlevsiz hâle getirilmesine ilişkin açıklaması

442:445

35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Anayasa Mahkemesinde bugün görülecek olan Türk Ceza Kanunu'nun 217/A maddesine ve gazeteci Tolga Şardan'a, bankaların kârının katbekat artmasına, Zonguldak'ta bir lisede askıda simit uygulamasının başlamasına ve Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması

445:446

36.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nın, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne, Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatının 10'uncu Toplantısı'na, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne, AK PARTİ hükûmetlerinin şehircilik anlayışına ve deprem bölgesinde yapımı biten konutları yıl sonunda teslim edeceklerine ilişkin açıklaması

447:448

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

434

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

434

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerine "Hoş geldiniz." denilmesi

434

VII.- ÖNERİLER

448

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

448:453

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, İsrail Tel Aviv merkezli bazı şirketlerin stratejik kurumlar başta olmak üzere çoğu kamu kurumuna siber güvenlik hizmeti verdiği iddia edildiğinden, bakanlıklar ve kamu kurumlarının İsrail'in işlediği insanlık suçuna destek veren bu firmalardan hizmet almasının bölgede yaşanan askerî gelişmeler düşünüldüğünde kendilerini endişeye sevk ettiğinden; bu nedenle teknolojiye dışa bağımlılık ve dijital güvenlik konusunun bütün yönleriyle araştırılması ve gerekli adımların ivedilikle atılması amacıyla 8/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 8 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

448:453

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

456

1.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde gözaltına alınan kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5351)

456:457

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta bir mezarlığa yönelik saldırı iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5484)

458:461

3.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ta bir mezarlığa yönelik saldırı iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5485)

462:464

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, yasaklanan basın açıklamalarının siyasi partilere göre dağılımına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5487)

465:466

5.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri ilindeki bazı yolların onarımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/5516)

467:469

6.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'ın, havalimanlarında Kürtçe hizmet verilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/5517)

470:471

7.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, uyuşturucu kullanımı ile ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5526)

472:473

8.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yediemin araç garajlarına ve burada bulunan araçlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5666)

474:475

9.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kamu kurum ve kuruluşlarına ait makam araçlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5669)

476:477

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01’de açılarak üç oturum yaptı.

Konya Milletvekili Ünal Karaman, Konya’nın sorunlarına,

Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu, Van’da meydana gelen depremin 12’nci yılına,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Burdur’un sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Göbeklitepe ve Karahantepe'deki yeni buluntulara,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, AKP eliyle körüklenen ekonomik krize,

Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak, Cezayir’in millî haftasına,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Samsun’daki Salıpazarı Barajı’na

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, Tekirdağ’ın düşman işgalinden kurtuluşunun 101’inci yılına,

İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım, Azerbaycan’ın 8 Kasım Zafer Günü’ne,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, usta öğreticilerin kadro sorununa,

İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan, Organ Bağışı Farkındalık Haftası’na,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Fenerbahçe ve Galatasaray arasındaki Süper Kupa finalinin Suudi Arabistan’da oynanacak olmasına,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, sağlıkta şiddete,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Dorşin Gök’ün cezaevinden gönderdiği mektuba,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, KYK yurtlarından gelen şikâyetlere,

İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk, Lösemili Çocuklar Haftası’na,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerindeki fiyat artışlarına,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, obeziteye ve diyetisyen atamalarına,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan,

Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan,

İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat;

4 Kasım 2016’da HDP’li milletvekillerinin tutuklanmasına,

Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan, cezaevindeki Berfin Çiçek’e,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy, İsrail’in Filistin’e yönelik saldırılarına,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, saman ithalatına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Ankara-Adana E5 Kara Yolu’nun Niğde ili Altunhisar ilçesi bağlantı yoluna,

İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan, AK PARTİ’li belediyelerin İsrail’le bağlantılı markaları boykot etmesine,

Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent, Sakarya ilinin Yenikent bölgesindeki raylı sistem ihtiyacına,

Şırnak Milletvekili Arslan Tatar, kalkınma seferberliğinin Şırnak’ın çehresini değiştirdiğine,

Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici, Cumhuriyet Halk Partisinin yeni bir döneme adım attığına,

İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, deprem bölgelerinde kalıcı konut teslimatının yapılamamasına,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın babası Hilmi Babacan'ın vefatına, Cumhuriyet Halk Partisinin 38'inci Kurultayı'na, Japonya Parlamentosunun tertip ettiği Uluslararası Uygur Forumu'na, Saadet ve Gelecek gruplarından 4 milletvekilinin Gazze'deki insani soykırımı yerinde incelemek üzere Mısır'da temaslarda bulunduklarına, Filistin meselesine ve Parlamentoda dile getirdikleri hususların doğru bir zeminde tartışılmasını arzu ettiklerine, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanının Türkiye ziyaretine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde İsrail'e karşı yapılan içecek boykotuna ve yurtlarda yaşanan sorunları protesto eden üniversite öğrencilerine karşı aşırı güvenlikçi tedbirler uygulandığına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na ve 25'inci yılını kutlayan LÖSEV'e, şehit olan Sözleşmeli Erler Samet Bektaş ile Onur Özbek'e, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın babası Hilmi Babacan'ın vefatına, Cumhuriyet Halk Partisinin 38'inci Kurultayı'na, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü yurtlarındaki asansör facialarına, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın halkın gerçeklerinden uzaklaştığına, İsrail'in Hamas'la değil Gazze'de yaşayan masum sivillerle sorunu olduğuna, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanının Türkiye ziyaretine ve Gazeteci Tolga Şardan'ın tahliye edilmesine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Cumhuriyet Halk Partisinin 38'inci Kurultayı'na, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın babası Hilmi Babacan'ın vefatına, Bülent Ecevit'in vefatının seneidevriyesine, 7 Ekim'den bu yana Gazze'de yaşanan gelişmelere, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kozluk eski İlçe Eş Başkanı Mehmet Yaşar'a, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na, 7 Kasım Lazca dil gününe ve Kazım Koyuncu'nun doğum gününe, İsrail'le yapılmış olan gizli askerî anlaşmaların araştırılması için verdikleri araştırma önergesinin iktidar oylarıyla reddedilmesine, İsrail'e karşı bir tutum olarak Mecliste Nescafe ve kolanın yasaklanmasına, açıklanan dış ticaret açığı verilerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Bülent Ecevit'in ölüm yıl dönümüne, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın babası Hilmi Babacan'ın vefatına, 2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası'na, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, Galatasaray-Fenerbahçe Süper Kupa finalinin Suudi Arabistan'da oynanacak olmasına, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü yurtlarında yaşanan sorunlara ve Türkiye Varlık Fonunun denetim raporlarına,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Cumhuriyet Halk Partisinin 38'inci Olağan Kongresi'ne, Adalet ve Kalkınma Partisine katılan Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu'na, şehit olan Sözleşmeli Erler Samet Bektaş ile Onur Özbek'e, AK PARTİ'nin iktidara gelişinin 21'inci yıl dönümüne, Gazze'de yaşanan katliama ve İsrail'e karşı başlayan boykotlara,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mardin Milletvekili George Aslan, Süryani halkına yönelik saldırı ve cinayetler işlendiğine,

Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal, Cumhuriyet Halk Partisi Kartal ilçe binasına yönelik saldırıya ve AKP iktidarının İsrail politikalarına,

Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül, Bülent Ecevit'in ölüm yıl dönümüne, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın babası Hilmi Babacan'ın vefatına, gönüllerinde Kemal Kılıçdaroğlu'nun hep Genel Başkan olarak kalmaya devam edeceğine, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğünden beklentilerine,

Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, ABD Dışişleri Bakanının Ankara ziyaretine,

Bolu Milletvekili İsmail Akgül, Bolu Dağı Tüneli'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden, Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 7/11/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştayın 2022 yılı harcamalarına ait dış denetim raporlarını inceleme sonuçlarına ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Fuat Oktay ve beraberindeki bir heyetin 6-8 Kasım 2023 tarihlerinde Kosova'ya resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi hususuna ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Saadet Partisi Grubunun, 7/11/2023 tarihinde Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, Uygur Türklerine uygulanan ve muhataplarının birçoğu delillendirilen baskı ve ayrımcılık iddialarının Çin Hükûmetiyle de irtibata geçilmek suretiyle yerinde tespiti ve bu konuda yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 7/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bozulan kamu düzeni ve güvenliğinin tekrar ihdas edilmesi, ülkemizin saygınlığının ve imajının düzeltilmesi, kara para aklama, vergi kaçakçılığı gibi suçların engellenmesi ve bu sorunların nihai bir çözüme kavuşturulması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HEDEP Grubunun, 7/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, 4 Kasım 2016 siyasi operasyonunun bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 10/10/2023 tarihinde Ankara Milletvekili Aylin Yaman ve arkadaşları tarafından, derinleşen yaşlı kadın yoksulluğuna çözüm üretmek, kadın yaşlılara özel bakım güvence sistemlerini oluşturmak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 7 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Saadet Partisi grup önerisine ve Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Tekirdağ'da eğitimde yaşanan sorunlara,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

Ankara Milletvekili Murat Alparslan, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına ve Adalet ve Kalkınma Partisine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine,

Sataşması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, (2/1253) esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Başkanlık Divanında boş bulunan ve HEDEP Grubuna düşen Türkiye Büyük Millet Meclisi İdare Amirliğine Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz seçildi.

HEDEP Grubuna ait olup boş bulunan:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğine Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan,

Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğine Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ,

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu üyeliğine Muş Milletvekili Sümeyye Boz,

Seçildiler.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Mustafa Demir ve Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ile 108 Milletvekilinin Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1700) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 53) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/35) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 40) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun, 1-7 Kasım Disleksi Farkındalık Haftası'na, Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, uzman çavuşların atanma taleplerine, Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan'ın emeklilerle ilgili açıklamasına,

Samsun Milletvekili Murat Çan, yerel sanatçıların ve yerel tiyatroların desteklenmesine,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, AKP iktidarının seçim öncesi çiftçiye verdiği sözlere,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın 53 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, muhalefet partisi olarak iktidarla ilgili eleştirileri gündeme getirme hakkına sahip olduklarına ve Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun 53 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ,

Samsun Milletvekili Erhan Usta,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır;

Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın 53 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 8 Kasım 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.49'da son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

Başkan Vekili

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

Muhammed ADAK

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 27

8.11.2023 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1736) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:2.11.2023)

2.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; T.C. Emekli Sandığı Kanununda, Devlet Memurları Kanununda, Bakan Yardımcılarının Mali Hakları ve Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunda ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1737) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:2.11.2023)

3.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ek Ödeme Yapılması ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2006 Yılında Yapılacak Artışlar ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Teklifi (2/1738) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:2.11.2023)

4.- Saadet Partisi Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın; Manisa İlinin Demirci İlçesine İstiklal Madalyası Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1739) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:2.11.2023)

5.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın; Türk Borçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1740) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:2.11.2023)

6.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in; Yargılamalarda Makul Süreye İlişkin Şikayetlerin Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun Teklifi (2/1741) (Anayasa ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

7.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1742) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1743) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

9.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1744) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

10.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in; Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1745) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

11.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1746) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1747) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1748) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

14.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1749) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

15.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın; 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1750) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:3.11.2023)

16.- Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba'nın; Aile Hekimliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1751) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:6.11.2023)

Raporlar

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 54) (Dağıtma tarihi: 8.11.2023) (GÜNDEME)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/15) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 55) (Dağıtma tarihi: 8.11.2023) (GÜNDEME)

8 Kasım 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Muhammed ADAK (Mardin), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 18’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, küresel iklim değişikliği ve sıfır atık konusunda söz isteyen İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı’ya aittir.

Buyurun Sayın Bursalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı’nın, küresel iklim değişikliğine ve sıfır atığa ilişkin gündem dışı konuşması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Teşekkür ederim.

“Bahtına ağlayan Azeri kızı,

Sen Karabağ dersin, ben kara yazı.

Boşlukta çırpınır Türk’ün avazı,

Sanma ki dertlerin azı bizdedir,

Sizdeki yaranın özü bizdedir.”

Merhum Abdurrahim Karakoç’un dizelerinde yer verdiği Karabağ hasreti 8 Kasım 2022’de sona erdi. İkinci Karabağ Savaşı’nda Ermenistan’a karşı verilen ve kırk dört gün süren destansı bir mücadele sonunda Şuşa yirmi sekiz yıllık işgalden kurtuldu, Karabağ özgürlüğüne kavuştu; Türk’ün şanlı bayrağı Karabağ’da asıldı. Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün de dediği gibi “Azerbaycan’ın elemi bizim elemimiz, sevinci bizim sevincimizdir.” Can Azerbaycan’ın 8 Kasım Zafer Günü’nü tebrik ediyor, bu mücadelede can veren şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Selam olsun Türk yurtlarına, selam olsun Türk yurtlarında dalgalanan şanlı bayraklara, selam olsun gardaşlara, selam olsun bacılara.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ani hava değişimleri, fırtınalar, aşırı yağışlar, seller... Ortak evimiz dünya, günümüzün en önemli ve çözümü öncelikli sorunlarından birinin iklim değişikliği olduğu gerçeğini doğa olaylarıyla bizlere tekrar tekrar hatırlatıyor. Bir zamanlar bilim kurgu filmlerinden izlediğimiz o sahneleri artık canlı canlı görmek mümkün maalesef, yani felaketin ürkütücü boyutlarını görebilmek için artık senaryolara gerek kalmadı.

Kuşkusuz, yaşanan tahribatı yavaşlatmanın yolu öncelikle sanayileşmenin tetiklediği tüketim çılgınlığının ve bu çılgınlığın beslediği israf alışkanlığının dizginlenmesinden geçiyor. İnancımız, bize akarsuyun başındayken bile bir damla suyu israf etmemeyi öğütüyor, insana kendisine bahşedilen doğal kaynaklara karşı saygılı olma sorumluluğunu yüklüyor. Kısaca, fotoğrafını çektiğim bu manzara Sıfır Atık hareketine ve o hareketin başarısına olan ihtiyaca işaret ediyor. Cumhurbaşkanımız Sayın

Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde 2017 yılında başlayan Sıfır Atık hareketi, bizler yani tüketim döngüsünün içerisindeki insanlar için önemli bir yol haritası oldu aynı zamanda. Sıfır Atık Projesi, On Birinci Kalkınma Planı'nda bir devlet politikası hâline geldi. Proje başladığında yüzde 13 olan geri kazanım oranımız bugün yüzde 35 seviyelerine ulaştı. Kamu kurumlarından yerel yönetimlere, sivil toplumdan iş dünyasına tüm paydaşlarla bir seferberlik hâlinde sahip çıktıldı bu projeye. Altı yılın sonunda atıklar değerlendirilerek 650 milyon ton ham maddenin kullanımı önendi, yine bu süre zarfında 2 bin futbol sahası büyüklüğündeki arazi korunmuş oldu, 2 milyondan fazla ailenin bir yılda ihtiyacı olan su kadar su kaynağımız korundu, tasarruf edilen enerji ise 200 binin üzerindeki ailenin yıllık enerji ihtiyacı kadar. Tüm bunların yanı sıra binlerce vatandaşımıza yeni istihdam olanakları sunuldu. Türkiye son yirmi bir yıldır Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde tam anlamıyla bir Yeşil Devrim gerçekleştirdi ancak sadece Türkiye'deki kazanımlar dünyamızdaki gidişatı durdurmaya yetmiyor, özellikle dünyayı kirleten ülkelerin ellerini taşın altına koyması gerekiyor. O nedenle Sıfır Atık Projesi'nin küresel bir boyut kazanmış olması kıymetliydi. Nitekim, Türkiye'nin girişimiyle son Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda liderlerin altına imza attığı Küresel Sıfır Atık İyi Niyet Beyanı'yla ortak evimiz dünya için önemli bir farkındalık oluştu. Yine, aynı toplantıda alınan kararlar kurulan Birleşmiş Milletler Sıfır Atık Danışma Kurulunun Başkanlığına Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi seçildi. Kurul ilk toplantısını geçtiğimiz günlerde İstanbul'da gerçekleştirdi. Burada Türkiye'nin rolüne işaret etmek, Sayın Hanımefendi'nin yapmış olduğu öncülüğün hakkını bir kez daha vermek gerekiyor diye düşünüyorum. İnaniyoruz ki başta iklim değişikliği olmak üzere, dünyamızı tehdit eden krizlerle mücadelenin en önemli ayaklarından biri atıklarımızı azaltmak, kaynak israfını önlemek ve oluşan atıkları ham madde olarak geri dönüşüme kazandırmaktır. Ortak evimiz dünyayı korumak hepimizin eşit sorumluluğundadır.

Ben, bir kez daha, Sıfır Atık hareketine öncülük eden Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'ye ortaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEBNEM BURSALI (Devamla) – Son cümlem...

BAŞKAN – Gündem dışılarda uzatmıyoruz Sayın Bursalı, gündem dışılarda ek süre vermiyoruz.

ŞEBNEM BURSALI (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, lider ülke Türkiye hakkında söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'a aittir.

Buyurun Sayın Taytak. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, lider ülke Türkiye'ye ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti, kökünü tarihten alan, üç bin yıllık devlet geleneğinin son temsilcisi Türk milletinin kurduğu son devlettir. Mete Han'dan Bilge Kağan'a, Selçuk Bey'den Osman Gazi'ye, Fatih'ten Kanuni'ye, Abdülhamit'ten Atatürk'e uzanan Türk devlet geleneği cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde yeniden hayat bulmuştur. Selçuklu Devleti'ni Osmanlı Devleti'nden, Osmanlı Devleti'ni de Türkiye Cumhuriyeti devletinden ayrı göremeyiz. Atatürk ve silah arkadaşları, II. Mahmut'un 1834'te kurduğu Mekteb-i Harbiye mezunudur ve Osmanlı

Devleti'nin yetiştirdiği subaylardır. Bu kahraman subaylar, Türk milleti emperyalist güçler tarafından kuşatılmak istendiğinde damarlarındaki asil kanın gereğini yaparak Atatürk'ün önderliğinde kurtuluş mücadelesini başlatmış; istiklaline ve istikbaline sahip çıkmış; Sakarya'da, Dumlupınar'da, Afyon Ovası'nda Mehmetçik'in süngü gücüyle, gazilerimizin, şehitlerimizin döktükleri kanlarla yeni bir devleti, Türkiye Cumhuriyeti devletini kurmuşlardır.

Değerli milletvekilleri, 2023 yılı Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın başlangıcıdır. 25 Ekim 1992 tarihinde yapılan Milliyetçi Çalışma Partisi istişare toplantısında “2023 yılında lider ülke Türkiye olarak Türkiye'yi hazırlayalım.” sözleriyle Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı, 2023 lider ülke Türkiye vizyonunu Türk milletine ilk müjdeleyen ve hedef gösteren Türk dünyasının ve Turan coğrafyasının bilge lideri, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'dir. Sayın Genel Başkanımız, siyasi öngörüsü, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu değerlerine olan bağlılığı, Türk devlet geleneğine olan hâkimiyeti, yıllardır bölgemizde ve dünyada meydana gelen olayları stratejik değerlendirme bilgeliğiyle Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün kriz anlarında hayra anahtar, şerre kilit olmuştur. Bizler de ecdadımızdan aldığımız güç ve liderimiz Devlet Bahçeli Beyefendi'nin çizdiği istikametle Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci asrında gelecek nesillere güçlü ve müreffeh bir Türkiye bırakabilmek için son nefesimize kadar iç ve dış düşmanlarla mücadele etmeye devam edeceğiz.

Yıllarca emperyalizmin uşağı hain terör örgütleriyle bizi engellemeye çalışanlara, bizi mavi vatanı Antalya Körfezi'ne sıkıştırmaya çalışanlara, Kıbrıs'ı Rum'a yem etmeye çalışanlara, Suriye ve Irak'ın kuzeyini teröristlere teslim etmeye çalışanlara, İsrail-Gazze üzerinden bir din savaşı çıkarmaya çalışanlara, Türk dünyasıyla aramızda Ermenistan duvarı örmeye çalışanlara, Yunanistan üzerinden hesap yapmaya çalışanlara yani dünyaya tek bir cevap yeter: Sonsuza kadar var ol Türkiye! Sonsuza kadar var ol yüce Türk milleti!

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı merhum şairimiz Abdurrahim Karakoç'un şu dizeleriyle selamlıyorum: “Bu hududu kimler çizmiş gönlüme?/Dar geliyor, dar geliyor gardaşım.”

Büyük Türk milletini ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Kocaeli'nin sorunları hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'e aittir.

Buyurun Sayın Çiler. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NAİL ÇİLER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi saygıyla selamlıyorum. Kocaeli'nin sorunları hakkında gündem dışı söz aldım, bir kısmını burada aktarmaya çalışacağım.

Değerli milletvekilleri, sağlık ve eğitim, hayatımızda en önemli unsurlardan biridir. Sağlıkla ilgili bir konuya değinmek istiyorum. Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 9 kat, 16 bloktan oluşan toplam 96 bin metrekare alanda kurulmuş bir hastane. Hastanemize 8/5/2018 tarihinde eğitim ve araştırma yetkisi verildi, Resmî Gazete'de de yayınlandı ama hastane, eğitim ve araştırma hastanesi standardını karşılamıyor, hastanenin tabelasında sadece “Eğitim ve Araştırma Hastanesi” yazmaktadır. Günde 5 bin ila 7 bin hastanın geldiği bölgenin tek hastanesi eğitim ve araştırma hastanesi standartlarını karşılamıyor. Yerleşik nüfusu 250 bin, sanayi işletmeleriyle birlikte 500 bin kişinin yaşadığı Darıca'nın

tek hastanesi Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesi sadece adından ibaret yaşatılmaktadır. Bu eğitim ve araştırma hastanesi için gerekli şeylerin yapılması için bir an önce iktidarın adım atması gerektiğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli hem endüstrinin hem de turizmin olduğu bir kenttir. Kartepe şirin mi şirin bir ilçemiz, hem tarım hem de doğa turizminin yapıldığı bir yer ama ne yazık ki herkesin karşı çıkmasına rağmen haddehane yapılmasına izin veriliyor. Sadece bir firmanın gönlü olsun diye yetkililer Kocaeli’de el birliğiyle çalışıyor, doğa harikası bir yer bir firma için gözden çıkarılıyor. ÇED sürecinde, sonraki süreçte bölge halkları, bölgede yaşayan insanlar karşı çıktığı hâlde, eylem yaptıkları hâlde bu tesisin yapılmasına izin veriliyor. Kartepe’ye, Kocaeli’ye ihanet ediliyor. Bu yanıştan derhâl dönülmelidir.

Bu arada, biraz da Kocaeli’nin sanayide başkenti olan Gebze ilçesini anlatmak istiyorum. Farklı kültürlerin birleştiği, sanayinin devleştiği, teknolojinin vücut bulduğu bir yer Gebze. Daha önce Gebze’nin beldesi olan -Gebze’den ayrılan- Darıca, Çayırova ve Dilovası ilçeleriyle birlikte 850 bin yerleşik nüfusu var; günlük nüfusu 1,5 milyon olan şirin mi şirin, sanayinin başkenti olan bir yer. Aynı zamanda, 4 ilçesiyle birlikte 55 ilden daha büyüktür; aynı zamanda büyükşehir statüsündeki 4 ilden daha büyük olan bir yer; 10 liman, 10 tane organize sanayi bölgesi, 18 tasarım merkezi, 124 banka şubesi... Aynı zamanda, bir de teknoloji bankası vardır, Türkiye’de başka hiç bir yerde yok; gelişmekte olan ya da az gelişmiş olan ülkelere teknoloji satılıyor. Aynı zamanda, TÜBİTAK MAM, TSE gibi kuruluşlara ev sahipliği yapıyoruz; aynı zamanda, kuluçka merkezlerinin bulunduğu bir yer, Bilişim Vadisi var. Genelde, biliyorsunuz, Türkiye’de 76 tane faal teknoloji geliştirme bölgesi var; 5’i Kocaeli’dir, 4’ü Gebze’dir. Aynı zamanda, hep övündüğümüz, “millî” dediğimiz yerli aracımızın, TOGG’un AR-GE merkezi Gebze’dir ve bin çalışanı vardır. Yani Kocaeli’de toplam 14 tane OSB var, 10’u Gebze’dir.

Değerli arkadaşlar, 65 ilin toplamından fazla ihracat yapmaktayız, 70 ilin toplamından fazla vergi vermekteyiz. Alın terinin yanına akıl terini koyan kentin geleceği olmalı. Onun için diyoruz ki tahsilatta da Türkiye 1’incisiyiz yani emeğin kenti aynı zamanda, sanayinin kenti. Bu kentte ne yok biliyor musunuz? Ara eleman bulamıyoruz, nitelikli eleman bulamıyoruz. Kocaeli’de 1.499 tane okul var, maalesef yüzde 10’u bile mesleki okul değil. Bir de depremden dolayı hasarlı olan okullarımız var, maalesef iyileştirme yapılıyor. Örneğin, Gebze Endüstri Meslek Lisesi 1972 yılında kurulmuş, daha önce sanat okulu olarak açılmış, 1975’te endüstri meslek lisesi olmuş; maalesef, okul üç dört yıldır kullanılmadığı hâlde iyileştirme yapılmakta, başka bir okul yeri olduğu hâlde oraya yeni bir tesis yapılmamakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAİL ÇİLER (Devamla) – Özür diliyorum Başkanım, son bir dakika istiyorum.

Yetkililere sorduğumuzda “Avrupa Birliğinden güçlendirme için para geldiğinden bunu yapmak zorundayız.” diyor. Biz depremi yaşadık 6 Şubatta, 99’da Kocaeli büyük bir deprem yaşadı. Buradan yetkililerin ellerini yüreklerine koymalarını istiyoruz. Biz de diyoruz ki Gebze alın terinin yanına akıl terini koyanların olduğu bir yer.

Cumhuriyetin 100’üncü yılında Gebze büyükşehir statüsünde olmalı diyorum, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 8 Kasım'da Karabağ'ın Ermenistan işgalinden kurtuluşuna ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

8 Kasım'da, Ermenistan'ın yirmi sekiz yıllık Karabağ işgali kırk dört günde son buldu, tarihi adalet yeniden tesis edildi. Atatürk “Azerbaycan'ın sevinci sevincimiz, kederi kederimiz.” demiştir. Bu anlayışla, Türkiye, Azerbaycan'ı haklı davasında her zaman desteklemiş, Ermenistan'ı işgal ettiği topraklardan derhâl, koşulsuz geri çekilmeye çağırarak, sivillere yönelik saldırıları şiddetle kınamış ve kırk dört gün süren vatan muharebesi sırasında Azerbaycan'ın daima yanında yer almıştır. Bizler “Maalesef Azerbaycan'a yardım ettik.” diyenlerden, selam vereceği yeri şaşırınlardan hiç olmadık.

Selam olsun kardeş Azerbaycan halkına, Türk ordusuna, selam olsun Karabağ'da astığımız Türk'ün bayrağına, selam olsun TB2 destanının sahipleri Baykara, selam olsun şehitlerimize ve gazilerimize diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin...

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şahin'in, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün can Azerbaycan'ın Zafer Günü. Can Azerbaycan, yirmi sekiz yıl Ermenistan'ın işgali altında olan Karabağ ve çevresini 2020 yılında işgalden kurtardı, kırk dört gün süren ve tarihe geçen şanlı ve net bir zafer kazandı, bu yıl içerisinde kalan kısmını yirmi dört saatte topraklarına katarak toprak bütünlüğünü sağladı. Can Azerbaycan'ı bu büyük başarısından dolayı kutluyorum. İki yıl önce Şuşa'dan, “Cıdır Düzü”nden Hankendi'ye bakmışım; inşallah, en kısa sürede bu defa Hankendi'den “Cıdır Düzü”ne bakacağım. Allah, Türkiye-Azerbaycan ve Türk dünyasının birlikteliğini korusun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel...

3.- İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel'in, AK PARTİ iktidarının 21'inci yılına ilişkin açıklaması

CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

3 Kasım 2002'de milletimizden devraldığımız ve her türlü zorluk ve sıkıntıya rağmen milletimizin desteğiyle durmaksızın icra ettiğimiz iktidarımızın 21'inci yılını kutluyoruz. AK PARTİ, üretim, istihdam ve kalkınma politikalarını içselleştiren, demokrasi geleneğini milletin değerleriyle uyumlu hâle getiren, adaleti mülkün esası kabul eden bir partidir; AK PARTİ, sağladığı istikrar ve güvenle büyük ve güçlü Türkiye'nin teminatıdır. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yirmi bir yıl boyunca milletimize nice hizmetler ve eserler kazandırdık, toplumsal hakları güçlendirdik, sosyal destekleri artırarak ihtiyaç sahibi tüm vatandaşlarımızı “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışıyla kucakladık, her türlü vesayet odağına karşı etkili bir şekilde mücadele ettik, temel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi ve yüksek standartlı demokrasi ve hukukun üstünlüğünü teminen sessiz devrim niteliğinde reform paketleri kabul ettik ve reformlara devam etmekteyiz. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle güçler ayrılığı ilkesini tahkim ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir...

4.- Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in, üniversitelerin İsrail'e karşı başlattığı boykota ilişkin açıklaması

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail'in Filistin'deki katliamı bir aydır devam ediyor. Lobileriyle, medyasıyla, dünya markalarından aldığı destekle İsrail gücüne güç katıyor. Çeşitli firmalar göğüslerini gere gere İsrail'e maddi ve manevi desteklerini açıklıyorlar. Bu firmalar ülkemizde milyar dolarlar kazanıp sonra masum sivillerin katledilmesine destek oluyorlar. Bu markalara tepki olarak ülke çapında güçlü bir boykot eylemi başladı. Özellikle üniversitelerde başlatılan boykot çalışmalarına dikkat çekmek istiyorum. Şırnak Üniversitesinden Balıkesir Üniversitesine, Samsun Üniversitesinden Artuklu Üniversitesine kadar boykot kampanyasına katılan 80'i aşkın üniversitemize teşekkür ediyorum; ayrıca, bu hareketin diğer üniversitelerimize de yayılmasını, örnek teşkil etmesini diliyorum. Böylelikle daha fazla öğrenci arkadaşımızla boykot farkındalığının artacağına inanıyorum. Biz bu katliama ortak olmayacağız; gücünü ekonomik saltanattan alan İsrail'e istediğini vermeyeceğiz; elimizle, dilimizle ve tüm kalbimizle mücadelemizi sürdüreceğiz.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak...

5.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, 8 Kasım Dünya Radyoloji Günü'ne ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 8 Kasım Dünya Radyoloji Günü. Radyoloji, hastalıkların teşhisinde teknolojik gelişmelere paralel olarak gelişen bir bilim dalıdır. Uzun savaş dönemleri ve buhranlı süreçler sonrası kurulan cumhuriyetin ilk yıllarında sağlıkta yaşanan sorunlar radyolojide de hissedilir. O dönemde birçok hastanede radyoloji cihazı yoktu, olanlar da çalıştırılmıyordu. Cumhuriyet Dönemi'nde sağlıkta atılımlar yapılırken ilk radyoloji cihazı da Bakanlar Kurulu kararıyla ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün onayıyla Gureba Hastanesine alınmıştır. Günümüzde ise özellikle son yirmi yılda Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde yapılan atılımlarla hastanelerimiz ileri teknoloji ürünü radyoloji görüntüleme cihazlarıyla donatılmıştır. Bu vesileyle bir hekim olarak hastalıkların teşhisinde önemli görevleri olan radyoloji doktor ve teknisyenlerinin Dünya Radyoloji Günü'nü kutluyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Ardahan Milletvekili Kaan Koç...

6.- Ardahan Milletvekili Kaan Koç'un, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne ilişkin açıklaması

KAAN KOÇ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 Kasım 2020 kara bulutlarını dağılıp güneşin tekrar üzerine doğduğu dost ve kardeş milletimiz Azerbaycan'ın Karabağ zaferinin yıl dönümü vesilesiyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Bu anlamlı gün vesilesiyle tüm Azerbaycanlı kardeşlerimizi, aziz milletimizi ve yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Hiç şüphesiz ki Türkiye ile Azerbaycan'ın sahip olduğu kardeşlik bağları yüzyıllar öncesine uzanmaktadır. Aradan geçen uzun yıllara rağmen halkların arasındaki birlik ve beraberlik eksilmemiş, aksine bir millet iki devlet seviyesine yükselmiştir. Son olarak, Azerbaycan'ın kederi bizim kederimiz, sevinci bizim sevincimizdir diyerek Karabağ topraklarının azat edildiği şanlı günün 3'üncü yıl dönümünde can Azerbaycan'ın Zafer Günü'nü kutluyor; aziz şehitlerimizi rahmetle yâd ediyor, gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

7.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Yeni Adana Stadyumu'na ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kent merkezine ulaşımı kolay olan ancak 2021’de yıkılan Adana 5 Ocak Stadyumu’nun yerine; ulaşımı oldukça zor, uzak bir bölgeye Yeni Adana Stadyumu yapıldı. Buraya girmek ayrı, dönmek ayrı bir sorun oluşturuyor. Yeni olmasına rağmen çimlerin bakımsızlığı ve futbola elverişli olmaması nedeniyle Adana’da oynanması gereken Millî Futbol Takımı’mızın Letonya maçı Konya’ya alındı, bu da Adanalıda hüsrana yarattı; hem 5 Ocak Stadı yıkıldı hem Adana’nın spor hafızası yok edildi hem de yeni stadyum beklentileri karşılamadı. 2 milyon 400 bin nüfuslu Adana’da 2 stadyumun olması lüks değil, zorunluluktur. İki yıl önce yıkılan stadyumun yerine yenisinin yapılması gerekiyor. Bir an önce Adana futbol kulüplerinin ve futbolseverlerin çektiği eziyete son verilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Rize Milletvekili Harun Mertoğlu...

8.- Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun, Rize'de Cumhurbaşkanının katılımıyla gerçekleştirilen toplu açılış törenine ilişkin açıklaması

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hafta sonu Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ı baba ocağı Rize’de ağırlamanın gurur ve mutluluğunu yaşadık. Cumhurbaşkanımızın katılımıyla gerçekleştirdiğimiz toplu açılış töreniyle şehrimizin geleceğine yapılan 2 milyar 886 milyon liralık yatırım, eser ve hizmetlerin toplu açılışını gerçekleştirdik. Bu projeler Rize’mizi daha modern, daha yaşanabilir ve daha güçlü bir geleceğe taşıyacaktır.

İlimizin potansiyeli ve güzelliklerini ön plana çıkaracak bu yeni yatırımların altına birlikte imza atmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. “Laf değil, iş üretmek” felsefesiyle çalıştığımız yirmi bir yılda, ilimize 66 milyar liralık kamu yatırımı gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar, şehrimizin kalkınması ve refah seviyesinin artması adına önemli birer kilometre taşıdır.

Rize’mizin bu eserleri kazanmasına vesile olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a bu anlamlı ziyaretleri nedeniyle bir kez daha teşekkür ediyor, kendisine Allah’tan sağlıklı, uzun ömürler diliyorum.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Barış Bektaş...

9.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Cumhurbaşkanının seçim öncesi BAĞ-KUR'lulara prim gün sayısının 7200'e indirilmesiyle ilgili verdiği müjdeye ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanının seçim öncesinde açıkladığı müjdelerden biri de BAĞ-KUR'luların prim gün sayısının 7200'e indirilmesi idi ama seçimin üstünden altı ay geçmesine rağmen verilen bu söz unutuldu ve emekliliğin 7200 prim gününe inmesini bekleyen BAĞ-KUR'lulara AKP iktidarı sırtını döndü. Hazreti Mevlâna'nın “İnsan bir ağaca benzer, kökü ahdinde durmaktır.” sözünü hem Sayın Cumhurbaşkanına hem de AKP'li milletvekillerine hatırlatıyorum ve 6 Mayıs 2023'te Sayın Cumhurbaşkanı tarafından söz verildiği gibi, BAĞ-KUR'luların prim gün sayısını 7200'e indirmeye davet ediyorum. Ekonomik kriz nedeniyle her geçen gün daha fazla kan ağlayan BAĞ-KUR'lulara nefes aldırarak bu düzenlemenin hayata geçirilmesi Meclisimizin önemli bir ödevidir.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel...

10.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesinin İsrail'e yönelik göstermelik tepkilerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – İsrail'in Gazze'de Filistin halkına uyguladığı devlet terörüne karşı Türkiye'de infial uyandı, Ordu Büyükşehir Belediyesi de bir tepki açıklaması yaptı. Ordu Büyükşehir Belediyesi, sosyal tesislerinde satılan İsrail menşeli ürünlerin satışını yasaklamış ama aynı Ordu Büyükşehir Belediyesi bir İsrail firmasıyla dalga enerjisi üreten bir iş birliği yapıyor. Bununla ilgili bir protokol sürüyor ve 150 milyon dolarlık bu işlemi iptal etmiyor. Cumhuriyetin 100'üncü yılında Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı ve milletvekilleri İstanbul'daki Filistin mitingine giderken, güya sosyal tesislerindeki İsrail mallarının satışını yasaklarken bir yandan da İsrail'le dalga enerjisi üretiyor. Siz milletle dalga mı geçiyorsunuz? Çünkü bu tepkiler tamamen göstermelik. Yapmanız gereken şey, o anlaşılmayı iptal edip o işi daha iyi yapabilecek başka bir firmayla anlaşmaktır.

BAŞKAN – Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız...

11.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, tıbbi laboratuvar teknikerlerinin ve teknisyenlerinin atama beklediğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, nüfusumuzun yaklaşık 13 milyonu gençlerimizden oluşuyor ancak 2 milyondan fazla gencimiz işsiz, okuyan da iş bulamıyor okumayan da. Binlerce gencimiz mezun oldukları alanlarda çalışmak istiyorlar ancak AKP iktidarında ne mümkün. 90 bin mezun sayısına ulaşan ve 80 puan üzeri alarak atama bekleyen tıbbi laboratuvar teknikerleri ve teknisyenleri de hak ettikleri değeri görmek istiyorlar. 2020 yılından itibaren iki yıl içinde sadece 887 laborant atandı, 2022 yılında gerçekleşen 85 bin kişilik Sağlık Bakanlığı atamasında yeniden hüsrana uğradılar. Bu büyük alım içerisinde yalnızca 860 kişilik tıbbi laboratuvar teknikeri ve 119 kişilik laboratuvar teknisyeni kadrosu açıldı. Tıbbi laboratuvar teknikerleri ve teknisyenleri laboratuvarlarda sadece tıbbi laboratuvar bölümü mezunlarının çalıştırılmasını talep ediyorlar; gençler adalet istiyor.

Dünya Radyoloji -teknisyenleri- Günü kutlu olsun.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

12.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın kara yolu sorununa ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak'tan ilçelere giden kara yollarının neredeyse tamamı ölüm yolu. AKP Hükûmetinin tutamadığı her sözün bedelini can kaybı olarak ödemekten bıktık. Daha önce de defalarca söyledik; seçim zamanı verdiğiniz sözlerin yarısını tutabilmeniz vatandaşlarımızın canlarını ve mallarını bu ölüm yollarında kaybetmeyiz. Tekrarlıyorum: Uşak-Ulubey, Ulubey-Eşme, Uşak-Sivas yollarında yıllardır planladığınız ve vadettiğiniz çalışmaları bir an önce tamamlayın. Uşak halkı yama yapılan yollardan bıktı; seçimi beklemeyin, yeni ölüm haberlerini beklemeyin, yeni kazalara sebebiyet vermeyin. Her hafta ağır yaralıların ve ölümlerin olduğu kaza haberleri duymak istemiyoruz. Uşak ve Uşaklılara bir an önce haklarını verin; Uşak üvey evlat değildir, Uşak hakkını alacak.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kastamonu Milletvekili Halil Uluay...

13.- Kastamonu Milletvekili Halil Uluay'ın, yabancı yazarların dilinden cumhuriyete giden yolda Kastamonu-İnebolu-Ankara İstiklal Yolu'na ilişkin açıklaması

HALİL ULUAY (Kastamonu) – Cumhuriyete giden yolda Kastamonu İnebolu-Ankara İstiklal Yolu'na dair yabancı yazarların dilinden bir kesit paylaşmak istiyorum: “Sonsuz bir insan seli birbirinden 1,5 metre aralıklarla ve tek sıra hâlinde akıyordu. İnsanlar, taşıdıkları tüfek demetleri, cephane kutuları

ve top mermilerinin ağırlığı altında öne doğru eğilmişlerdi. Daha şaşırtıcı olanı, bu insanların dörtte 3'ünden fazlasının kadın olmasıydı. Bölgesel giysiler giyen kadınların bazıları sırtlarına sarılı tüfeklerle beraber, kucaklarında emzikli bebeklerini taşıyorlar, bazılarının ise arkasında kaygan çamurda kısa adımlarla yürüyen iki üç küçük çocuk bulunuyordu. Böylece gemiyle İnebolu'ya gelen askerî malzeme Küre Dağları'nı aşıyordu. Yol gerçekten dikti.”

Teşekkürler.

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı...

14.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresine ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkanım, Balıkesir'in suyunu en doğru ve verimli şekilde yönetmesi, kaynaklarını en iyi şekilde değerlendirmesi gereken BASKİ'yi Balıkesirli hemşehrilerim adına defalarca uyardım. Bir kuraklık yaşanıyor, BASKİ ise uyuyor. Haziran ayında Balıkesir'in iki yüz seksen altı günlük suyu vardı, o dönemde bile birçok mahallemiz susuz kalmıştı. Bugün ise yüz günlük suyumuz kaldı. “Suyumuzu korumak ile vatanımızı korumak arasında mahiyet itibarıyla hiçbir fark yoktur.” diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı dinlemeyen bir Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı görev başında. Yaptıkları zamlarla suda tasarruf sağlayacağını düşünen anlayış, ne yazık ki altyapı yenilemelerini yerine getirmemesi, sulak alanlarımızı koruyamaması, yaptıkları plansız sondajlar sebebiyle su kaynaklarımızı kurutmaktadır. Belediye Başkanı Yücel Yılmaz sürdürülebilirlikle ilgili çalışmalarını dört koldan gerçekleştirdiğini iddia etse de BASKİ ne yazık ki suyu algıyla yönetmeye çalışıyor. Başkan Yücel Yılmaz'a buradan çağrı yapıyorum: Suyun tek bir damlasının bile israf edilmeden, çevreyle uyumlu olacak şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımın sorunlu hâle getirilmesine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Başkan.

Bitkisel üretim de hayvancılık da önemli ölçüde sorunlu noktada. Bu konuda iktidarın çok söz söyleyip az iş yaptığını görüyoruz. Hububatta, bakliyatla, pamukta, soyada, mısırdaki, ayçiçeği ham yağında dışa bağımlılığımız devam ediyor, küresel iklim değişiklikleriyle oluşan sorunlar da bunun üstüne yük bindiriyor. Bu yıl fasulye üreticisi iklim değişikliğinin etkisiyle daha düşük verim aldı; normalde dönümden 350 kilo ürün alırken bu kez 200 kilo civarında bir ürün alması fasulyeyi de sorunlu kıldı ve fasulye fiyatları artıyor. Fakirin fukaranın, garibin gurebanın yediği bir kuru fasulye vardı, onun da yalnızca tarladan çıkış maliyeti neredeyse 30 lira ile 40 lira aralığına geldi, kilosu 60 liranın altında kuru fasulye almak da mümkün değil. Tarımı bu sorunlu hâle getiren anlayış çözümcü bir yaklaşımla olaylara planlayarak baksa belli bir dönem içinde çözüm gelir.

BAŞKAN – Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş...

16.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun ili Şebinkarahisar ilçesinde faaliyet gösteren maden şirketine ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Giresun Şebinkarahisar'da faaliyet gösteren bir maden şirketi “ÇED Gerekli Değildir” kararıyla devasa siyanür havuzları oluşturmuştur, Bakanlık şirketin kapasitesini artırmasına seyirci kalmıştır. 18 Kasım 2021'de siyanür ve zehirli atıkların depolandığı flotasyon tesislerinde havuzların patlaması sonucu baraj seti yıkılmış, tesisin altındaki dereye, Kılıçkaya Barajı'na, ardından Kelkit Irmağı vadisi

boyunca yer alan tarım alanlarına atıklar yayılmıştı. Maden şirketine 12 milyon 71 bin para cezası uygulandı. Maden şirketinin faaliyetine son verildiği açıklanmış fakat faaliyetine devam etmektedir. Atık deposu patlayan şirketin bölgede kuracağı yeni atık depolama tesisi için yaptığı ÇED başvurusu Bakanlıkça kabul edilmiştir. Şebinkarahisar'ın tarım alanlarının ve su kaynaklarının zarar görmesine izin verilmemelidir.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Ayhan Barut...

17.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adana'nın Akkapı Mahallesi'nin okul sorununa ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, AKP iktidarı yarınlarımızın güvencesi olan çocuklarımızın âdeta geleceğiyle oynayarak eğitim alanında bugüne dek büyük sorunlara yol açtı. Cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılına girdiğimiz bu dönemde, cumhuriyet değerlerini geriletmek için ellerinden geleni yaptılar, hâlâ da yapboz tahtası gibi uğraşıyorlar. Eğitimde sorunları çözmek yerine derinleştirenleri, okullarda yaşanan problemlere kayıtsız kalanları, öğrenci ve öğretmenlerin taleplerine kulak tıkayanları uyarıyoruz, size rağmen yarınlarımıza sahip çıkmayı sürdüreceğiz.

“Eğitimde çözülmeyecek sorun yoktur.” anlayışıyla çalışan bizler Adana'da yaşanan bir soruna çare arıyoruz. Adana'mızın Akkapı Mahallesi'nde yer alan yeni yerleşim yerinde binlerce öğrencimiz var ama o bölgede okul yok, çocuklarımız okula gidemiyor. Yıllardır söz verilmesine rağmen bu talebe kayıtsız kalanlar artık adım atmalı. Öğrencilerimizin ve velilerimizin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Aykut Kaya...

18.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, yabancıların ikamet alma şartlarında yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Ülkemizde yabancılar için ikamet alma şartı 75 bin dolar ve üzeriydi. Antalya'da ve Alanya'da yatırımcılarımız bu şekilde küçük daire yaptılar ve pazardaki alıcılar da bu rakamları karşılayabiliyorlardı. Yaklaşık bir ay önce, bir anda, ikamet için gerekli rakam 200 bin dolara çıktı. Dolayısıyla, hem bu şekilde müşteri bulmak zorlaştı hem de inşaatı başlamış, satışa hazır daireler de inşaat firmalarının elinde kalmış oldu. Yönetmelikle 200 bin dolara çıkarıldığı tarihten önceki alınmış ruhsatlar 200 bin dolar rakamından muaf tutulsun, tekrar 75 bin dolar olarak devam etsin. Ayrıca, bu yönetmelikten önce yer sahipleriyle noter sözleşmesi yapılmış yerlerde de yatırımcıların mağdur olmaması için onların da muaf edilmesi gerekmektedir yoksa ciddi iflaslar ve mağduriyetler oluşacaktır, yarım kalan inşaatlar oluşacaktır; acilen adım atılmalıdır.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın...

19.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – Can Atalay hakkındaki AYM kararı gayet açık ve nettir. Mahkeme bir ihlal kararı vermiş ve ihlalin İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından giderilmesi gerektiğine hükmetmiştir. Mahkeme Can Atalay'ın yeniden yargılanmasına başlanması, mahkûmiyet hükmünün infazının durdurulması, ceza infaz kurumundan tahliyesinin sağlanması ve yeniden yapılacak yargılamada durma kararı verilmesi şeklindeki işlemlerin yerine getirilmesi gerektiğini de hüküm kısmında açıkça yazmıştır. Bu karar farklı yorumlara müsait değildir.

Tespit edilen sorunun doğrudan İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından giderilmesi ve konunun Yargıtaya dahi taşınmaması gerekirdi. Söz konusu işlem kanuna aykırıdır, normal şartlarda dosyanın 13. Ağır Ceza Mahkemesince çözülmesi gerektiğine dair görüş verilmeliydi. Neden olamıyor? Yargı içinde bir mücadele mi var? Son dönemdeki gazeteci tutuklamaları yargıda olası bir reform çabasına karşı dış göstermek için midir? Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan...

20.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Bingöl'de birkaç gün önce yapılan gözaltıların sebeplerine ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, birkaç gün önce Bingöl'de operasyonlarla insanların evleri basıldı, gözaltılar gerçekleşti; çoğu bizim partimizin üyesi. Gözaltına alınma sebepleri “Daha önce tutuklanan ya da cezaevinde kalan akrabalarınızın, yakınlarınızın ziyaretine niye gittiniz, niye para yatırdınız?” Şimdi, biz bunu neyle açıklayalım? Bir insanın yakını tutuklanırsa, cezaevine girerse çevresindekiler, ailesi, dostları, arkadaşları ziyaretine gider ve kendisine ihtiyaçlarını karşılaması için para yatırır. Maalesef, bu ülkede öyle bir Kürt düşmanlığı olmuş ki -özellikle de siyasetle ilgilenen-yakalananları, tutuklananları esaret altına alıyor ve akrabalarının da sahip çıkmamasını istiyor. Şimdi, bunu hangi hukukla biz açıklayacağız? Bu hukuk devleti midir şimdi? İnsanları tutuklayın, aileleri, akrabaları da niye harçlık vermiş, niye yardımcı olmuş onlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, aramızda Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 100 yaşındaki cumhuriyetimizi emanet ettiği gençlerimiz var. Gençlerimiz Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi hukuk fakültesi öğrencileri.

Hoş geldiniz sevgili gençler (Alkışlar)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Kocaeli Şehir Hastanesine ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Buradan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'ya seslenmek istiyorum: Kocaeli 2 milyon 100 binin üzerinde nüfusa sahip büyükşehir statüsünde önemli bir kent olması nedeniyle sağlığını da içinde olduğu birçok sorunla mücadele etmektedir. Yine, son zamanlarda Kocaeli Şehir Hastanesiyle ilgili birtakım problemler ortaya çıkmakta ve âdeta bu durum yılan hikâyesine dönmüş durumda. Basına yansıyan haberlere göre hastanedeki eksiklikler yüzünden ameliyatların durdurulması, kaçak elektrik akımının ameliyat masasında hastaların vücudunda yanıklara neden olduğu yönünde firma kaynaklı altyapı sorunları hastaları mağdur etmekte, hekimleri ve sağlık çalışanlarını da sıkıntıya sokmaktadır. Bir hekim olarak şunu belirtmeliyim ki: Kocaeli'de tüm ameliyatların yapıldığı Kocaeli Şehir Hastanesinde ameliyatların durdurulması tam bir skandaldır. Birçok hasta için hayati risk taşıyan bu ihmal ve eksiklikler konusunda Sağlık Bakanlığı olarak hastanenin işletmesini yapan GAMA ve Türklerler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mehmet Baykan...

22.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Konya'nın şehir içi trafiğinde önemli rahatlatma sağlayacak inşaatlara ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkanım, seçim bölgem olan Konya ülkemizin en önemli ulaşım kavşak noktalarındandır. Çevre yolu ortalama günlük trafiği 23.690 araçtır. Şehir içi trafiği rahatlatma adına yeni çevre yolu olarak 21 kilometrelik Karaman-Adana bağlantısı hizmete alınmıştır. 46 kilometrelik Adana-Aksaray-Ankara-Afyon bağlantısının inşaatı devam ediyor. 2 trilyon 348 milyon TL bedelli inşaatın yüzde 43,25'lik bölümü tamamlanmıştır. 3'ü yonca köprülü kavşak olmak üzere, 15 adet kavşak, 9 adet diamond kavşak, 3 tane tek köprülü üst geçit kavşak bulunmaktadır. Yakından takip ettiğimiz Afyon-Isparta-Antalya-Karaman bağlantısı üçüncü etap olarak ihale edilecektir. Şehrimizin şehir içi trafiğinde önemli rahatlatma sağlayacak olan bu inşaatlar aynı zamanda Konya'nın önemli bağlantı noktalarından olan ülkenin batısı ile güneydoğusunu ve güneyini bağlama noktasında önemli bir görev ifa edecektir.

BAŞKAN - Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

23.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ili Digor ilçesinin kanalizasyon suyuna maruz kalmasına ve 8 Kasım Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkanım, Kars'ın Digor ilçesinde ilçe merkezinden geçen dere suyuna hem Digor'un hem de Dağpınar beldesinin kanalizasyon atıkları akmaktadır. Dereboyunda bulunan Yeniköy, Hisarönü, Dolaylı, Bacalı, Çatak, Karabağ ve Düzgeçit köylerimiz ilçenin tüm kanalizasyonuna maruz kalmaktadır. 21'inci asırda kanalizasyon suyuna maruz kalmak Digor halkına reva görülemez. Digor ilçemizde atık su arıtma tesisi yapılmasını Digor halkı adına talep ediyorum.

Ayrıca, bugün 8 Kasım Azerbaycan'ın Zafer Günü. Zafer Günü'nü kutluyor, bölgeye kalıcı barış temenni ediyorum.

BAŞKAN - Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen...

24.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'teki hastanelerde uzman hekim eksikliğine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AKP iktidarı "sağlıkta devrim" diye diye nihayet sağlık sistemini kökünden devirdi, yerle bir etti. Gaziantep'te yapımı yılan hikâyesine dönen şehir hastanesinde açılan 310 hekim kadrosuna sadece 20 kişi başvurmuştur. "Giderlerse gitsinler!" diye âdeta ülkeden kovulan uzman hekimler yüzünden Gaziantep'te Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi Mücahitler Ek Binası'nda yoğun bakım servisi, hayati tehlikesi bulunan kritik aşamadaki hastalara bakılan üçüncü basamak yoğun bakım olmasına rağmen sadece 6 anestezi uzman hekim görev yapmakta, bunun yerine pratisyen hekimlere yoğun bakım nöbeti verilmektedir; aynı durum 25 Aralık Devlet Hastanesi için de geçerlidir. Bu nedenle de halk sağlığını tehdit eden ve insan hayatını hiçe sayan bu uygulamadan bir an önce vazgeçilerek anestezi uzmanı sayısı ve diğer branşlarda uzman hekim sayısı artırılmalıdır.

BAŞKAN – Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci...

25.- Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekci'nin, vatandaşları AFAD gönüllüsü olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) – Ülkemiz, farklı doğal afetleri farklı coğrafyalarında yaşıyor ve küresel iklim değişikliği başta olmak üzere yeni etkenlerle, bu afetlerle yaşamayı da sürdürecektir. Deprem kuşağında olmamızın yanı sıra sel, heyelan, yangın, kuraklık felaketleriyle de burun burunayız. Yerleşimlerimizi altyapıda dirençli ve korunaklı hâle getirmenin yanında vatandaşlarımızı

da afetlere karşı bilinçli ve örgütlü kılmalıyız. Milletvekillerimiz başta olmak üzere şartlara uyan tüm vatandaşlarımızı AFAD gönüllü olmaya davet ediyorum. Kastamonu AFAD Müdürlüğünde eğitim çalışmalarımız benim de dâhil olduğum yoğun bir grupla geçtiğimiz hafta başladı. Dalga dalga yayılacak eğitimler ve sokaklardan şehir bütünlüğüne uzanacak gönüllülükle Türkiye Yüzyılı'nda doğal afetlere “Dur!” diyeceğiz.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım...

26.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, 8 Kasım Karabağ zaferinin 3'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Can Azerbaycan'ın Şuşa şehrinin kurtuluşu ve tarihî adaletin yeniden tesis edildiği 8 Kasım Karabağ Zaferi'nin 3'üncü yıl dönümü kutlu olsun. Ermenistan'ın hukuka aykırı, insanlık dışı saldırılarla işgal ettiği vatan topraklarını kurtarmak için can Azerbaycan, meşru müdafaa hakkıyla karşılık vermiş ve en kısa zamanda, kırk dört günde vatan toprağına kavuşmuştur. 19 Eylül 2023 tarihinde antiterör operasyonu ile topraklarının bütünlüğünü sağlamıştır. Şanlı Karabağ zaferi, Türkiye ve Azerbaycan'ın “tek millet, iki devlet” anlayışını bir kez daha dünyaya kanıtlayan onur nişanıdır, adaletin zaferidir. Kafkaslarda barışın yolu Zengezur Koridoru'ndan geçer. Azerbaycan can içinde candır, Karabağ ebedî Azerbaycan'dır ve bağımsızlık uğrunda vatani için canlarını feda eden şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen...

27.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, mülakata ilişkin açıklaması

SEDA KÂYA ÖSEN (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'de liyakatin önündeki en büyük engellerin başında mülakat yani sözlü sınav sistemi gelmektedir. Her yıl binlerce mezun veren üniversitelere sahip olan Türkiye'nin kamudaki kadrolarının vatandaşlara sağlıklı şekilde ayrılması bugün ülkemizde yaşanan genç işsizlik, beyin göçü gibi sorunları tetiklemektedir. Geçtiğimiz günlerde belediyelere zabıta alınması hususunda yapılan yazılı sınavdan yüksek puan alan adayların sözlü mülakatta elendikleri görülmüştür. Özel yetenek gerektirmeyen mesleklerin sınavlarında sözlü mülakata ihtiyaç duyulması, sınavın amaç ve güvenilirliğine dair şüpheleri ortaya çıkarıyor. Mülakatlar derhâl kaldırılmalı, hak yerini bulmalıdır. Unutmayalım, liyakat devletin harcıdır, siyasi kadrolaşmalarla harcanmamalıdır.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Gülcan Kış...

28.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, kira sorununa ilişkin açıklaması

GÜLCAN KİŞ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin önündeki en yıkıcı sorun ekonomik kriz ve vatandaşa olan etkileridir. Bu nedenle bugün Meclis çatısı altında çözülmesi gereken sorunların başında kiralar ve dolayısıyla kiracı-ev sahibi kavgaları gelmektedir. Sorun artık kiracı-ev sahibi arasında uzlaşılacak bir konu olmaktan çıkmıştır. Kira bedelleri asgari ücreti geçmiş, insanlar evlerinden atılmakta, yaşanan gerilimler ölümle sonuçlanmaktadır. Toplumsal huzuru bozar noktaya gelen kiracı-ev sahibi kavgaları her gün basına yansıyor, Hükûmet ise sadece izliyor. Yirmi bir yıllık iktidarınızda son dönemde çıkmaza giren, yaralanma ve ölümlü kavgalara dönüşen bu sorunun bir an evvel çözülmesi gerektiğini öneriyorum. Konuyla ilgili verdiğimiz Meclis araştırması önergesinin gündeme alınarak kurulacak komisyonda sorunun acilen çözülmesini diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

29.- *Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ziraat mühendislerinin, veteriner hekimlerin ve su ürünleri mühendislerinin atama beklediğine ilişkin açıklaması*

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ülkemiz büyük bir tarım ülkesi ama ziraat mühendislerimiz, veteriner hekimlerimiz, su ürünleri mühendislerimiz işsiz. Bir ara tarım danışmanı atıyordunuz, sonra bunu kaldırdınız. Büyük bir kuraklık var, gıda fiyatları uçacak. Şu anda zeytinyağının kilosu 300-400 lira bandında, biz ise ziraat mühendislerini değerlendirmek yerine işsiz bırakıyoruz; su ürünleri mühendislerimiz işsiz, veterinerlerimiz işsiz. Son günlerde maillerimize yoğun bir şekilde mesaj alıyoruz; ziraat mühendislerimiz, veterinerlerimiz ve su ürünleri mühendislerimiz bizlerden iş istiyorlar.

Sayın Bakan, son dört yılda 700 ziraat mühendisi ve 499 veteriner hekim istihdamı yapıldı; bu rakamlar tarım ülkesi olan ülkemize yakışmıyor. Türkiye çok iyi bir bütçe yönetimini hak ediyor. Ziraat mühendisi, veteriner hekimlerimiz ve su ürünleri mühendislerimizi atayın. 2024 yılında ayırdığınız kadro sayısını açıklayın. 13 Kasım 2023'te yapılacak olan tarım bütçesinde sizden müjdeli haber bekliyoruz. Su ürünleri mühendislerimiz, veterinerlerimiz ve ziraat mühendislerimizin yüzünü güldürün diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Talat Dinçer...

30.- *Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, esnaf ve sanatkârların zor günler geçirdiğine ilişkin açıklaması*

TALAT DİNÇER (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AK PARTİ Hükümetinin uyguladığı yanlış ekonomik programlar neticesinde, ülkemizde faaliyetini sürdürmeye çalışan ve toplam işletmelerin yüzde 98'ini, istihdamın yüzde 76,7'sini oluşturan esnaf ve sanatkârlarımız oldukça zor günler geçirmektedir. 14 ve 28 Mayıs seçimlerinin ardından dövizin biraz gevşetilmesiyle birlikte zamlar arka arkasına gelmiş ve hayat pahalılığı 10-15 kat artmıştır. Bunu fırsat bilen finans sektörü de faizleri ve komisyon oranlarını olabildiğince yükseltmiştir. Esnaf ve sanatkârlarımız siftah yapmadan iş yerlerini kapatmakta ya da çok düşük kâr oranlarıyla ticari hayatlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Bankalar bu olumsuzlukları fırsat bilerek pos makinelerinin faiz oranlarını yüzde 4, yüzde 5 oranlarına yükseltmiştir. Esnaf, pos makinesini faiz oranlarının yüksek olması nedeniyle kullanmaktan uzaklaşmakta, bu durum da elinde nakit parası olmayan tüketicileri mağdur etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya.

31.- *İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidara geldiğinde demokratikleşme ve özgürleşme alanında gerçekleştirdiği sessiz devrimlere ve bugün sessizce rücu ettiği bu sessiz devrimlerden bazılarına, 600 milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin hukukuna ve kuvvetler ayrılığına hep beraber sahip çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması*

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi, Kasım 2002'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde büyük bir çoğunlukla yer alıp tek başına da iktidar olduğu günden bu yana yaptığı bir kısım icraatlar vardı ve özellikle 2002 ile 2012 tarihleri arasındaki demokratikleşme hamleleri ve

özgürleşmeyle ilgili attığı adımları da “Sessiz Devrim” adlı bir kitapla kitapçık hâline getirmişti ve 2002’den 2012’ye kadar olan o süreçlerde hukuk, demokrasi ve özgürlükle ilgili atmış olduğu adımları Sessiz Devrim kitabıyla kitaplaştırmıştı ama 2015’ten itibaren de bu sessiz devrimlerden sessizce rücu ettiğine dair bir süreci hep beraber yaşamaktayız; uygulamalar maalesef bunu gösteriyor. Elbette zaman zaman, o dönemde attıkları adımları bir nostalji olarak hatırlıyorlar ama bugün, kendilerinin getirmiş olduğu o dönemdeki uygulamaları ise hatırlamamaya, o özgürlükçü adımların ihlal edilmesine ise sessiz kalmalarına şahit oluyoruz. Bugün hatırlamak istemedikleri ama attıkları adımlardan bir tanesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin insan hakları ihlalleriyle ilgili vermiş oldukları kararların iç hukukta bir yeniden yargılama olarak düşünülmesiydi. Maalesef, bugün kendi getirmiş oldukları o sessiz devrimden sessizce rücu eden bir tavır içerisine girmişler.

İkincisi, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkıydı. Yine, Adalet ve Kalkınma Partisinin bu sessiz devrimlerinden, rücu ettiği devrimlerden bir tanesi de Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu bireysel başvuru kararlarının uygulanmasıydı, bununla ilgili bir soruna bugün yeniden temas etmek durumunda kalıyoruz. Onlar için nostalji olabilir ama demokrasi arayanlar için, özgürlük arayanlar için, hukuk arayanlar için bu bir nostalji değil, sürekli dile getirilmesi gereken evrensel bir haktır.

Hatırlanacağı üzere bu Parlamentonun bir üyesi olan Can Atalay’la ilgili 25 Ekimde Anayasa Mahkemesi bir karar verdi ve bu kararda... Yani bir istisna için söylemiyorum ama âdeta, ilkokul öğrencisine dahi bu mahkemenin gerekçeli kararını okuttuğunuz zaman... Nasıl davranılması gerektiğine dair Anayasa Mahkemesinin verdiği net bir hüküm vardı, hüküm fıkrasında şöyle diyordu: “Can Atalay’ın yeniden yargılanmasına başlanması, mahkûmiyet hükmünün infazının durdurulması, ceza infaz kurumundan tahliyesinin sağlanması ve yeniden yapılacak yargılamada durma kararı verilmesi şeklindeki işlemlerin yerine getirilmesi...” Yani bunu bir ilkokul çocuğuna dahi okutsanız -hukukçu olmasına gerek yok- Anayasa Mahkemesinin bu hükmün ne şekilde uygulanacağına dair kararıyla ilgili size yapılması gerekeni söyler ama maalesef koca koca hukukçuların sadece bir nostalji olarak hatırladığı süreçlerdeki özgürlükçü tavrına sahip çıkmadığını görmüş oluyoruz. On dört gün oldu, bu ülkede hâlâ yargısal bir darbe yapılıyor ve biz bunu görmezlikten gelemiyoruz.

Aynı zamanda, 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkındaki Kanun, yine AK PARTİ’nin sessiz devrimlerinden bir tanesiydi. 50’nci maddesi de: “Esas inceleme sonunda, başvurusunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir.” diyerek Anayasa Mahkemesine bir yetki tanımaktadır. Yani Anayasa Mahkemesine bu yetkiyi siz tanıyacaksınız, Anayasa Mahkemesi de o yetkiye dayanarak neler yapılması gerektiğini net bir şekilde hüküm fıkrasında ortaya koyacak ama siz hâlâ hukuku bir pinpon topu hâline getirerek 13. Ağır Cezaya, oradan Yargıtaya, oradan Yargıtay cumhuriyet savcısına, oradan Adalet Bakanına çeşitli açıklamalarla... Bir ilkokul öğrencisinin dahi bu kararın ihlallerinin nasıl ortadan kaldırılması gerektiğine dair rahatlıkla söyleyebileceği lafları kullanmaktan imtina etmiş olacaksınız. Ve yine 50’nci maddenin devamında: “Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye geri gönderilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.” Yani bunun bir an önce yerine getirilmesini emretmesine rağmen hâlâ ilgili mahkemenin bunu yerine getirmediğini üzülmeye görüyoruz.

Yine, bu konuda mütalaa sunan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı âdeta başka bir hukuk garabetiyle “yerindelik kavramı” diye bir şeyden bahsediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Evet “yerindelik” kavramı idare hukukuna ait bir kavramdır, anayasa yargılamasında da kullanılan bir kavram olmakla birlikte “yerindelik” kavramı siyaset kurumunun takdir hakkını kullandığı durumlar için söz konusu olur. Peki, bu karar siyasi bir karar mı, hukuki bir karar mı? Eğer siyasi bir kararsa, doğru, Anayasa Mahkemesinin bir yerindelik denetimi yapmaması lazım; yok, şayet bu karar hukuki bir denetimse Anayasa Mahkemesinin bir yerindelik denetimi değil, olsa olsa bir hak ihlali kararı olup olmadığını denetlemesi gerekir. Dolayısıyla bu yönüyle de Yargıtay cumhuriyet başsavcısının bir yargı darbesi olarak ortaya koymuş olduğu bu mütalaaya katılmanın mümkün olmadığını tekraren vurgulama ihtiyacı hissediyorum.

Yine, sayın savcının sığındığı bir diğer husus da “yargısal aktivizm”dir. Her ne kadar bu kavramı da kes kopyala şeklinde yapmışsa da bu kavramın içeriğinden bihaber olduğu yaptığı yorumlardan da anlaşılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Çünkü yargısal aktivizm, yasama organının politik tercihlerine karşı yargının bir aktivite içerisine girmemesini tanımlıyor. Burada da zaten özellikle Yargıtay, mahkemelerin bunu keyfi uygulamaması, geniş yorumlamaması için Anayasa’nın 14’üncü maddesindeki suçların yasama organı tarafından net bir şekilde ortaya konulmasını, bunun mahkemeden mahkemeye değişiklik göstermemesini ortaya koyuyor. Dolayısıyla Meclis Başkanımız da bu gerekçeli karar Genel Kurula intikal etmiş olmasına rağmen, daha doğrusu Meclis Başkanlığına intikal etmiş olmasına rağmen, bir önceki selefi Sayın Mustafa Şentop’tan ayrılarak bunu Genel Kurulda okutmadı. Şayet bu kararı Genel Kurulda okutmuş olsa bugün Can Atalay’ın milletvekilliği sona ermiş olacaktı. Sayın Meclis Başkanının da bu tutumu, Anayasa Mahkemesi kararının uygulanması gerektiğine dair örtülü bir destek. Ama bizim, buradan, 600 milletvekili olarak bu milletvekilinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Toparlıyorum, son bir nokta Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – 600 milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin hukukuna ve yasama, yürütme, yargının kuvvetler ayrılığına hep beraber sahip çıkmamız gereken bir süreçten geçiyoruz. Her sessiz kaldığımız dakika yarın öbür gün bizim de ihtiyaç duyduğumuz bir hukuki süreçte karşımıza olumsuz bir örnek olarak çıkabilir diyorum. Bir an önce Türkiye Büyük Millet Meclisini göreve davet ederek, kendi mensubuna uygulanmış olan bu yargı darbesine karşı sesini yükseltmesini dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talebi Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta’ya aittir.

Buyurun Sayın Usta.

32.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne, AK PARTİ Hükümetinin Gazze'de yaşanan katliam nedeniyle İsrail'e karşı herhangi bir yaptırım uygulamamasına ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde Nescafe ve Coca Cola'ya yasak getirilmesine; cumhuriyetin 100'üncü yılı münasebetiyle bastırılan 5 liralık hatıra paralara, Türkiye Cumhuriyeti'nin kaynaklarının sığınmacı ve kaçak Suriyeliler için harcanmasına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Azerbaycan'ın Karabağ'da Ermenistan tarafından işgal edilen topraklarını tekrar vatan yapmak için kırk dört gün süren Karabağ Savaşı'nın kazanıldığı zafer günüdür. Kardeş ülke Azerbaycan'ın Zafer Günü'nü tebrik ediyor, hürriyet ve istiklal uğruna şehadete yürüyen Azerbaycan askerlerini rahmetle yâd ediyorum. Azerbaycan halkını muhabbetle selamlıyor, en derin sevgilerimi iletiyorum. Karabağ sadece Azerbaycan'da yaşayan Türkler için değil tüm dünyada var olan soydaşlarımız için vazgeçilmez bir davadır. Karabağ'da Türk Bayrağı'nın dalgalanıyor olduğunu görmek her Türk'ün olduğu gibi İYİ Partinin her bir ferdi için de bir gurur kaynağıdır. Hâlen içimizde acı olarak yaşadığımız, yakın zamanın tanık olduğumuz en acı soykırımı olan Hocalı'nın yeniden Azerbaycan idaresinde olması bizim için tarifsiz bir mutluluktur. Karabağ Türk'tür ve ebediyen Türk olarak kalacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail'in Gazze'de insanlık katliamı sürerken, bir aydan fazla bir zamandır her gün masum insanlar, siviller, kadınlar, çocuklar öldürülürken gerek Arap Birliği gerekse İslam İşbirliği Teşkilatı hiçbir adım atmamış, seyirci kalmaktadır. Türkiye'de ise AK PARTİ Hükümeti yaşanan bu zulmü sadece iç politika malzemesi yapıp İsrail'e karşı herhangi bir yaptırım ya da somut adım atmamıştır. Üstelik, Türkiye üzerinden İsrail'e giden petrol akışı kesintisiz bir şekilde devam etmektedir. Geçtiğimiz hafta itibarıyla “Seaviolet” adlı tankerle 1 milyon varilden fazla petrol Adana Ceyhan üzerinden İsrail'in Eilat Limanı'na taşınmıştır. Bir yandan sürekli İsrail'e “terörist devlet” diyeceksiniz -ki bu bizim için doğru bir tabirdir- fakat diğer yandan İsrail'e milyonlarca varil petrolü Türkiye üzerinden göndererek Tel Aviv'in enerji ihtiyacını gidereceksiniz. Bir yandan, Gazze'de elektriği kesen İsrail'i eleştireceksiniz -ki bu bizim için de eleştirilmesi gereken bir husustur- fakat diğer yandan İsrail'in elektriğini siz vereceksiniz. Biz, Hükümetten Türkiye Cumhuriyeti devletine yakışır bir tavır sergileyip İsrail'e karşı hak ettiği yaptırımları uygulamaya koymasını beklerken eyleme geçen tek yaptırım Türkiye Büyük Millet Meclisinde Meclis Başkanı Sayın Numan Kurtulmuş tarafından Nescafe ve Coca-Cola'nın yasaklanmasıyla gerçekleşmiştir. Evet, maalesef Filistin mitingleri düzenleyip her gün İsrail'e lanet okuyan Hükümetin uyguladığı tek yaptırım Mecliste kahveyi ve kolayı yasaklamak olmuştur. Öyle zannediyoruz ki Sayın Meclis Başkanının yapmış olduğu hamleyle İsrail sarsılacak ve şapkasını önüne alıp katliamları durdurmayı düşünecektir! Eğer ciddiyeniz, eğer samimiyseniz, eğer orada yaşanan insanlık zulmüne karşı vicdanınızda en ufak bir sızlama var ise hamaset yapmayı bırakın, ivedilikle adım atın. Gelin, kolayla, kahveyle uğraşmak yerine Türkiye Büyük Millet Meclisinde Netanyahu için savaş suçlusu kararını hep birlikte alalım. İşte Halep, işte arşın, hodri meydan! (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılı münasebetiyle basılan 5 liralık hatıra paralarının -ki bir nüshası burada, elimde, görülmeyecektir ama arkadaşlar bakabilirler- ön yüzünde AK PARTİ'nin seçim sloganı olan Türkiye Yüzyılı'nın logosu bulunmaktadır değerli arkadaşlar. Yirmi iki yıllık iktidarınızda devlet kurumlarını siyasallaştırdınız, yargıyı siyasallaştırdınız, hukuku siyasallaştırdınız, adaleti siyasallaştırdınız; demokrasiyi “bizden olanlar ve olmayanlar” diye ayrıştırdınız, Türk milletini maalesef her anlamda kutuplaştırdınız. Şimdi sıra Türkiye Cumhuriyeti'ni siyasallaştırmaya mı geldi? Aziz milletimiz için böylesine kıymetli, Türk devleti için böylesine anlamlı bir günde yani cumhuriyetimizin 100'üncü yılında basılan hatıra paralarının üzerinde bir siyasi partinin seçim sloganı

için kullandığı logosunun bulunmasını kabul etmiyor, şiddetle kınıyorum. Cumhuriyet, bir parti, bir ideoloji, bir fikriyata sığmayacak kadar yüksek değerlere sahip bir anlayışın eseridir. Cumhuriyet, sizin ucuz siyasi politikalarınıza, basit propagandalarınıza alet edilemeyecek kadar kıymetli bir hazinedir. Bastığınız hatıra parasıyla gelecek nesillere cumhuriyetin değerini ifade eden bir simge bırakmak yerine, üzerinde partinizin seçim logosunu barındıran bir demir parçası bırakmayı tercih etmeniz tarihin utanç sayfalarında yerini alacaktır. İşte, Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu yüzden ebedî lider, bu yüzden yüzyıl sonra bile saygıyla anılan tarihî bir şahsiyettir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti devleti, Birleşmiş Milletler kayıtlarına göre bugün dünyada en fazla sığınmacı bulunduran ülkedir. Bildiğimiz üzere ülkemizde bulunan sığınmacı ve kaçak Suriyelilerin sağlık hizmetleri ve giderleri devlet hazinemiz tarafından karşılanmaktadır. Bu durumu Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca 4 Temmuz 2023 günü yaptığı açıklamalarında ifade etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Fahrettin Koca, kendisi şöyle diyor: “Biliyorsunuz, göçmen sağlığı merkezlerindeki giderler, Avrupa Birliği fonlarından karşılanıyor ve göçmen sağlığı merkezleri sadece yabancılara yani ağırlıklı Suriyelilere hizmet ediyor. Çalışanları da biz bir eğitimden geçirerek, Suriyeli vatandaşlardan seçerek orada geçici süreyle sözleşmeli istihdam ediyoruz ve o parayı da Avrupa Birliği fonlarından ödüyoruz.” diyor Sayın Fahrettin Koca. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ise “Suriyeliler için 40 milyar dolar harcadık, Avrupa Birliğinden gelen fon sadece 3 milyar dolar.” ifadesi Suriyelilere harcanan paranın Avrupa Birliği fonlarından ziyade hazineden karşılandığının açık bir şekilde itirafıdır. Yani Türkiye Cumhuriyeti’nin kaynaklarından Türk vatandaşlarına tanınmayan imtiyazlar Suriyeliler için harcanmaktadır, tanınmaktadır. Suriyeliler hastanede ücretsiz muayene olmakta, eczanelerde ilaç katılım payı ödememektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu durum Anayasa’nın eşitlik ilkesine ve sosyal devlet anlayışına aykırı olup, Türk vatandaşlarını kendi ülkesinde ikinci sınıf vatandaş konumuna almakla eş değerdir. Sığınmacı ve kaçak Suriyelilere uygulanan bu imtiyazlar kaldırılmalı, aziz milletimizin vergileri milletimiz için harcanmalıdır. Vatan bizim vatanımız; refah, huzur, hürriyet de bizim hakkımız.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi adına söz talebi Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’a aittir.

Buyurun Sayın Akçay.

33.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, 3 Kasım’da Kazakistan’ın başkenti Astana’da gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 10’uncu Zirvesi’ne, 8 Kasım Karabağ’ın düşman işgalinden kurtuluşunun 3’üncü yıl dönümüne, Azerbaycan’ın 8 Kasım Zafer Günü’ne ve 9 Kasım Bayrak Günü’ne ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 10’uncu Zirvesi 3 Kasım’da “Türk Devri” temasıyla kardeş ülke Kazakistan’ın başkenti Astana’da gerçekleşmiştir. Türkiye Cumhuriyeti’nin 100’üncü yılında, Türk ve Türkiye Yüzyılı’nın başlangıcında Astana Zirvesi’nin “Türk Devri” temasıyla toplanması Türk dünyasında birlik ve beraberlik ruhunun her anlamda kökleşmeye ve kurumlaşmaya

başladığının en büyük kanıtıdır. Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere Türk devrinin mimarları olan Türk Devletleri Teşkilatı devlet başkanlarına şükranlarımızı sunuyoruz. Astana zirvesinde liderler Türk dünyasındaki iş birliğinin derinleştirilmesi ve Türk devletleri arasındaki iş birliğinin ve dayanışmanın artırılması konusunda kararlılıklarını beyan etmişlerdir. Zirvede alınan kararlar 21'inci yüzyılın Türk ve Türkiye Yüzyılı olacağına yönelik inancımızı kuvvetlendirmiştir. Dilde, fikirde, işte birlik diyoruz. Türkistan ruhu dirilmektedir. 21'inci asır istenilse de istenilmese de kesinlikle Türkiye Yüzyılı olacaktır. Issık Göl'ün kutlu hatıraları etrafından Türk milleti kenetlenmiştir. Tanrı Dağları'nın zirvesinden dünyaya adalet, barış, huzur ve istikrar yayılacaktır. Kıbrıs Türk devletinin önümüzdeki Türk Devletleri Teşkilatı zirvesinde gözlemci üye statüsüyle yer alacağına inanıyor, Astana Zirvesi'nin Türk milletine ve Türk devletlerine hayırlı olmasını diliyoruz.

Sayın Başkan, 8 Kasım Karabağ'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 3'üncü yıl dönümüdür. Ermenistan 28 Aralık 1991'de Azerbaycan'ın Karabağ bölgesini işgal etmiş, Birinci Dağlık Karabağ Savaşı 1994 yılına kadar devam etmiştir. Ermenistan Azerbaycan topraklarının dörtte 1'ini işgal etmişti. Ermenistan'ın saldırıları üzerine kardeş ülke Azerbaycan 27 Eylül 2020 tarihinde Karabağ'ı geri almak için harekete geçti. Kırk dört gün süren İkinci Karabağ Savaşı'nda 5 şehir, 4 kasaba, 286 köy Ermenistan işgalinden kurtarıldı. 8 Kasım 2020'de Şuşa'nın işgalden kurtarılmasıyla zafer perçinlenmiştir. Azerbaycanlıların "Vatan muharebesi" dediği İkinci Karabağ Savaşı 10 Kasım 2020'de zaferle sonuçlandı. Türkiye her zaman "iki devlet bir millet" anlayışıyla dost ve kardeş can Azerbaycan'ın yanında olduğunu ifade etmiştir. Karabağ zaferiyle Türkiye ve Azerbaycan'a rağmen bölgede istikrar sağlanamayacağı da ispatlanmıştır. İkinci Karabağ Savaşı'ndan yenilgiyle ayrılan Ermenistan, Karabağ'da kurduğu yasa dışı rejimle Azerbaycan'daki askerî varlığını sürdürmeye çalışmış, bölgeye silah sevkine devam etmiştir. Azerbaycan, Ermenistan'dan anlaşma şartlarına uyarak ordularını geri çekmesini istemiş, Karabağ'daki sözde rejimden, iddialarından vazgeçip kendini feshetmesini talep etmiştir ancak bu talepler göz ardı edilmiştir. Yasa dışı Ermeni güçlerin döşediği mayınların patlaması nedeniyle 19 Eylülde 6 Azerbaycan vatandaşı yaşamını yitirmiştir. Bunun üzerine Azerbaycan da Karabağ'da anayasal yapıyı yeniden tesis etmek maksadıyla 19 Eylülde antiterör operasyonunu başlatmıştır. Yaklaşık yirmi dört saat süren antiterör operasyonunda Karabağ'daki Ermenistan silahlı birlikleri ve yasa dışı silahlı güçler teslim olmuştur. Azerbaycan eş zamanlı olarak Karabağ Ermenilerinin temsilcileriyle entegrasyon görüşmelerine başlamıştır. Böylece Karabağ'da Azerbaycan egemenliği tam olarak sağlanmıştır. Karabağ özgürdür, Karabağ Azerbaycan'dır.

Azerbaycanlı kardeşlerimizin 8 Kasım Zafer Günü'nü ve 9 Kasım Bayrak Günü'nü kutluyor, şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına söz talebi Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'a ait.

Buyurun Sayın Oluç.

34.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyarbakır'da ikinci duruşması görülecek olan 18 gazetecinin davasıyla ilgili PEN Norveç'in hazırladığı rapora, Dünya Radyoloji Günü'ne ve radyoloji çalışanlarının taleplerine, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ve Anayasa Mahkemesinin işlevsiz hâle getirilmesine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, daha evvel burada konuşmuştuk, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bir soruşturma vardı, 8 Haziran 2022’de gözaltına alınarak tutuklanan ve 15’i on üç ay sonra tahliye edilen 18 gazeteci hakkında açılan davanın ikinci duruşması görülecek. Tabii ki biz, gazeteciler hakkında açılmış olan bu davayı yakından izliyoruz hem hukuki açıdan hem siyasi açıdan ama gördüğümüz kadarıyla sadece bizler yakından izlemiyoruz. PEN var biliyorsunuz; uluslararası bir örgüt yazarlarla ilgili ve son derece saygın bir örgüt, bütün dünyada kabul edilen bir örgüt. O, PEN Norveç, bu gazeteciler hakkında hazırlanan 728 sayfalık iddianamenin incelendiği bir rapor hazırlamış ve çeşitli noktalara dikkat çekmiş raporunda. Bir tanesinde diyor ki: “Dokuz ay boyunca bir iddianame hazırlanmadı gazeteciler hakkında ve o şekilde cezaevinde tutuldular.” Tabii şaşıyor PEN Norveç ama bizim açımızdan şaşıracak bir konu değil; aylarca ve yılı geçen, bazen bir buçuk yılı bulan süreler boyunca iddianame olmaksızın insanların cezaevinde tutulduğu çok bilenen bir konu Türkiye’de. Sonra devam ediyor, iddianamenin değerlendirilmesi kısmında “Bu iddianamenin özetinin çıkarılması bayağı zor.” diyor. Gerekçesi de “Öncelikli olarak, bu zorluk, iddianamenin suçlama, şüpheli veya fiille ilgisi olmayan çok sayıda detay ve tekrar içermesinden kaynaklanıyor.” diyor. Tabii, PEN Norveç nereden bilsin, Türkiye’de savcıların yeni çalışma metodu torba iddianame hazırlamak; herhâlde Meclisten öğrendiler, torba yasa gibi torba iddianame hazırlıyorlar ve o iddianamenin içine ne bulurlarsa dolduruyorlar, boca ediyorlar resmen. İşte, açık alanda yapılmış yayınlardan bir sürü şey alıyorlar, sosyal medyadan alıyorlar, meselenin kendisiyle ilgisi var mı yok mu hiç araştırmadan her şeyi boca ediyorlar ve böyle bir torba iddianame hazırlıyorlar. Tabii, PEN Norveç bilemez Türkiye’deki adalet mekanizmasının nasıl işlediğini, şaşırmışlar. Yetmiyor, “Soruşturma savcısının Kürt haber ajanslarına içerik üreten Kürt gazeteciler hakkında ayrımsız ‘Örgüt üyesidir.’ varsayımı dışında bir şüphe nedeni görülüyor iddianamede.” diyor. Evet çünkü savcılar böyle bakıyorlar yani Kürt gazetecilere böyle yaklaşıyorlar, Kürt basın-yayın kurumlarına böyle yaklaşıyorlar; gazetecilere, gazetelere, dijital medya alanındaki çalışmalara, sosyal medya alanındaki çalışmalara, televizyonlara, radyolara hep böyle bakıyorlar. PEN Norveç şaşırmış; şaşıracak bir şey yok, biz şaşırmıyoruz, hep böyle oluyor.

Yine, raporda “Bugün Türkiye’de Kürt basın-yayın organlarında çalışıp herhangi bir cezai işleme maruz kalmamış bir gazeteci olup olmadığına yönelik bir araştırma yapılırsa Kürt basın emekçilerine yönelik sistematik bir yargısal taciz olduğu gerçeği ortaya çıkacaktır.” diyor PEN Norveç. Hakikaten çok doğru bir şeyi tespit etmiş, gerçek bu çünkü, gerçek hakikaten budur ve biz bu gerçekleri biliyoruz ama görüyoruz ki bizim dışımızda dünyada da bu gerçekler görülüyor yani PEN Norveç bu raporu bütün dünyaya ilettiği için çok farklı ülkelerde de bunun sonuçları görülüyor.

Bir kez daha buradan hem iktidara hem yürütmenin çeşitli noktalarına seslenelim: Yani Kürt gazetecileri rahat bırakın, Kürt gazetecilik yapmak suç değildir. Aynı şekilde Türklerin de gazetecilik yapması suç değildir. Gazetecilik yapmak suç değildir. Gazetecilerden elinizi çekin ve gazeteciler özgür bir biçimde hakikatleri, haberleri yurttaşlara ulaştırılsınlar. Kürt gazetecilerle olan dayanışmamızı bir kez daha güçlü bir şekilde vurguluyoruz.

Bugün Dünya Radyoloji Günü sayın vekiller. Hastanelerin röntgen, manyetik rezonans, bilgisayarlı tomografi gibi görüntüleme bölümlerinde çalışan radyoloji çalışanları artan iş yükü, ekonomik zorluklar, sağlıkta şiddet, izin haklarının kullanılamaması gibi çok sayıda sorun yaşıyorlar ve buna ilişkin taleplerini ve protestolarını dile getiriyorlar.

Dünya Radyoloji Günü’nü kutluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – O alanda çalışanlarla dayanışmamızı dile getiriyoruz ve tabii ki taleplerini bir kez daha biz de vurgulamak istiyoruz.

Radyoloji alanında çalışanlar Sağlık Bakanına hitaben diyorlar ki: “Sadece bir mesaj yayınlayarak kutlama yapmanızı kabul etmiyoruz. Var olma mücadelesi veriyoruz, sesimizi duyun.”

Talepleri çok açık: “Sağlıkta şiddetle ilgili caydırıcı ve önleyici düzenlemeler ivedilikle yapılsın.” diyorlar. “Görüntüleme hizmetlerinde acil 10 bin radyoloji teknisyeni ve teknikerine ihtiyaç var. Personel eksikliği nedeniyle uzayan MR ve tomografi randevularının sorumlusu biz değiliz.” diyorlar. “Personel eksiği nedeniyle izinlerimiz ya erteleniyor ya da kullanılamıyor, bu durumu değiştirin.” diyorlar. Görüntüleme hizmetlerinde taşeronlaşmaya son verilmeli.” diyorlar. “Radyoloji mevzuatlarında belirsizlik devam ediyor, birçok meslektaşımız idarecilerin farklı yorumlaması sonucu şua izin haklarını kullanamamakta, bu durum değişmelidir.” diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – “Özel hastanelerde çalışan meslektaşlarımız ile kamu personeli olarak çalışan meslektaşlarımız arasında ücret farkı 3 katına çıkmıştır. Makasın bu kadar açılması kabul edilemez, buna çözüm bulunmalıdır ve meslek örgütleri karar alma süreçlerine dâhil edilmelidir.” diyorlar. Dünya Radyoloji Günü’nde radyoloji çalışanlarıyla dayanışmamızı bir kez daha ifade ediyoruz.

Son değinmek istediğim konu Can Atalay meselesi. Fakat Can Atalay meselesi üzerinden aslında Türkiye’deki bir başka gerçekliği tartışmak istiyoruz. Bakın, iktidara özellikle bunu ifade etmek istiyorum. Şimdi, Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi arasında büyük bir tartışma ve çekişme sürüyor. Bu ciddi bir konudur. Adalet Bakanı, Anayasa Mahkemesi ile Yargıtay arasındaki bu tartışmada taraf olmuş durumdadır. Bu da çok ciddi bir konudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Anayasa’nın 153’üncü maddesi der ki: “Anayasa Mahkemesi kararı herkes için bağlayıcıdır.” Bu uygulanacak, uygulanmayacak meselesi değildir, bu kadar nettir. Dolayısıyla, Yargıtayın 3. Ceza Dairesi mütalaa yönünde yani Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının son mütalaa yönünde bir karar verirse bu aslında Anayasa Mahkemesinin fiilen işlemez hâle geldiğinin bir göstergesi olacaktır. Yani yerel mahkeme Anayasa Mahkemesini tanımıyor, Yargıtay Anayasa Mahkemesini tanımıyor ve maalesef, Adalet Bakanı yaptığı açıklamalarla Anayasa Mahkemesini tanımıyor.

Şimdi bugün uluslararası sözleşmeleri konuşacağız. Bakın, ben size bir şey hatırlatıyorum: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin işleyişine göre Türkiye’de bütün yargı mekanizmaları tamamlandıktan sonra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru yapılabilir, biliyorsunuz bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son cümlem efendim, bitiriyorum.

Şimdi, Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmaması demek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından değerlendirilecek bir durumdur yani yarın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde “Türkiye’deki yargı mekanizmasında son aşama olan Anayasa Mahkemesi kararları ciddiye alınmıyor.” diye bir

sonuca varılırsa, bir kanaate varılırsa çeşitli başvurular Anayasa Mahkemesine gitmeden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından kabul edilebilir hâle gelir, bu da Anayasa Mahkemesinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde güvenilirliğinin tamamen ortadan kalkmış olması anlamına gelir.

İktidarı uyarıyoruz, yarın böyle bir durumla karşı karşıya kalındığı zaman bunun neden kaynaklandığını düşünmeye başlamayın; biz şimdiden size söylüyoruz çünkü sizin bu yaptığınız Anayasa Mahkemesini fiilen işlevsiz hâle getirmektir. Bir kez daha sizi ciddiyetle uyarıyoruz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Grup Başkan Vekili Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’a aittir.

Buyurun Sayın Başarır.

35.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Anayasa Mahkemesinde bugün görüşülecek olan Türk Ceza Kanunu'nun 217/A maddesine ve gazeteci Tolga Şardan'a, bankaların kârının katbekat artmasına, Zonguldak'ta bir lisede askıda simit uygulamasının başlamasına ve Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Genel Başkanımız, milletvekili arkadaşlarımız, gazeteciler, basın meslek örgütleri, baro başkanları ve avukatlarla birlikte Anayasa Mahkemesinin önündeydik. Bugün Anayasa Mahkemesi Türk Ceza Kanunu'nun 217/A maddesinin iptali ve yürürlüğünün durdurulmasını görüşecek. Evet, bildiğiniz üzere bu yasa Meclise geldiğinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak, muhalefet olarak yoğun bir şekilde karşı çıktık ve itiraz ettik çünkü bu yasa geçerse gazetecilerin özgürce haber yapabilme hakkı elinden alınacak dedik. Ama, görüyorum ki tüm direncimize rağmen bu yasa geçti ve zaten bu yasa, bu kötü yasa, bu yanlış uygulama ilk sonuçlarını verdi; Tolga Şardan tutuklandı.

Şimdi “Halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma” başlıklı maddeyi eklediler. Zaten o gün yaptığımız itirazda -Ceza Kanunu'nda bununla ilgili yeterli hükümler var- bunun amacının gazetecileri ve basın baskı altında tutmak olduğunu söylemiştik, nitekim de öyle oldu. Soruyorum buradan: Tolga Şardan tutuklandı bu maddeye göre, üç gün cezaevinde kaldı ve çıktı. Tolga Şardan niye tutuklandı? Evindeki bilgisayarlarına, telefonuna, diskine el konuldu. Buradaki amaç, Tolga Şardan'ın cezaevinde olması, tutuklanması değil; sadece, asıl amaç, onun bugüne kadar edindiği bilgilerin, evrakların bir şekilde ele geçirilmesiydi ve bu da yapıldı. Bu, Anayasa'nın basın özgürlüğüyle ilgili hükmüne hakaret, basın mesleğine hakaret ve ülkeye hakaret. Yani bir gazetecinin, tanınan bir gazetecinin son beş yılda sürekli olarak AKP'nin, ülkeyi yönetenlerin bazı ilişkilerini ortaya koyan, toplumu bilgilendiren bir gazetecinin bilgisayarındaki bilgilere ulaşmak için yapıldığını görüyoruz. Yani bu madde yanlış bir maddeydi, bu maddenin mutlaka iptal edileceğini düşünüyoruz, umuyoruz; aksi takdirde Türkiye'de artık bu mesleği yapmak çok zor olacak.

Efendim, bankaların kârının katbekat arttığı açıklandı; bu, gayet normal bir durum. Eğer bir ülkede bu kadar yoksullaşma varsa, faizi bu kadar eleştiren “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” teorisini ortaya atan ama son günlerde bu konuda bir tek kelime etmeyen Cumhurbaşkanı... Aslında yarattığı sonuç bu. Bugün tüketici kredilerine baktığınız zaman, konut kredilerine baktığınız zaman, ticari kredilere baktığınız zaman yüzde 40 ila 50'lerde, yüzde 0,69 olan konut kredisi aylık yüzde 4'lerde; tabii ki bankalar kat kat kat zenginleşecek. Bakın, düşünebiliyor musunuz geçen yılın aynı dönemine göre bankaların kârı yüzde 53 artmış ve bir o kadar insan yüksek faizden şu anda icrada yani ekonomi şu anda iflas etmiş durumda. Bankalar zenginleşiyor, 3-4 tane büyük şirket zenginleşiyor ama milyonlarca insan faiz yükünün altında eziliyor; bu, AKP iktidarının yaratmış olduğu kötü ekonominin, kötü ekonomi politikalarının bir sonucu.

Hemen buradan Zonguldak'a geçiyorum. Bir lisede askıda simit uygulaması başlamış. Aslında sosyal olarak iyi olabilir ama okulların, öğrencilerin düştüğü durumu anlatıyor. Bugün, ilköğretimdeki ve okul öncesi çocuklarımıza bir öğün yemek verilmiyor, bu da iptal edildi. Çocuklarımızın çok büyük çoğunluğu maalesef ki ekonomik zorluklardan dolayı eksik besleniyor, yetersiz besleniyor. Eğer, bir Millî Eğitim, bir devlet çocuklarına bir öğün yemek veremiyorsa, lisede askıda simit uygulaması varsa bu utanç verici bir durumdur.

Bakın, efendim, verileri söylüyorum, bunlar TÜİK'in verileri: 7 milyon 600 bin çocuğumuz dengeli beslenemiyor, 520 bin çocuğumuz çalışıyor, 87 bin çocuğumuz iş arıyor, 346 bin çocuğumuz ne eğitimde ne istihdamda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu durum utanç verici bir durumdur. Eğer çocuklarını, gençlerini okutamayan, besleyemeyen bir iktidar varsa sözün bittiği yerdir. Şimdi, çocuk işçiler; inanılmaz şekilde sayısı artmış, bu çocuklar okuyamıyor, okula gidemiyor ve çok küçük yaşlarda ailelerine yardım edip ancak karınlarını doyurmak için çalışmak zorunda kalıyor.

Ben de Can Atalay dosyasına değinmek istiyorum. Üzülerek söylüyorum ki -yani bu beni korkutuyor da ürpertiyor da- Yargıtay anayasal bir yorum yapmaya kalkacak. Tabii ki Yargıtay anayasal bir yorum yapabilir ama Anayasa Mahkemesinin kararına karşı yapamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yargıtay, önündeki bir dosyada, anayasal denetimden geçmemiş bir dosyada tabii ki anayasal yorum yapar, Anayasa'ya aykırılığı inceler ama anayasal denetimden geçip bir hak ihlali kararı ortada varsa orada Yargıtaya düşen tek duruş o karara uymaktır. Bu, Yargıtayın haddi değildir. Bakın, bir hukuk devletinde Anayasa Mahkemesi kararları, Anayasa, tüm mahkemelerin üzerindedir. Eğer bir kez bunu yaparlarsa sulh ceza mahkemesinden, istinaftan, Yargıtaydan Anayasa Mahkemesine kadar bu düzenek bozulur ve bu da bizi bambaşka yerlere götürür. Neye direniyorlar? 13. Ağır Ceza Mahkemesi önüne geldiği anda bir dakikada vereceği, vermesi gereken kararı vermiyor, Yargıtaya yolluyor. Şu anda Yargıtay dosyayı önünde tutuyor ve başsavcılık 5 sayfalık mütalaa yazıyor. Kime karşı yazıyor, kime başkaldırıyor? Anayasa'ya mı, Anayasa Mahkemesine mi, Parlamente'ye mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Utanarak söylüyorum, maalesef ki bazı yargı organları Meclisin üzerinde bir vesayet kurumu gibi çalışıyor. Bunu söylediğimiz zaman bize kızıyorlar. Bakın, yargı tabii ki kutsal bir organ, yargı tabii ki önemli bir organ ama adil bir şekilde yürütmeyi ve yasamayı denetlediği sürece; Anayasa'ya uyduğu sürece; kanuna göre, vicdanına göre karar verdiği sürece. Ama gördüğümüz nokta, şu yaşadıklarımız... 2 tane ki bu Parlamento bu örneği yaşadı, bu kötü örneği yaşadı, hâlâ Yargıtay, ne olacak... Can Atalay'ı tahliye etmeli ve bir özür dilemeliler. Türkiye bunu hak etmiyor. Sadece Türkiye'de bu sıkıntıyı yaşamıyoruz, dünyaya da rezil oluyoruz. Bir yargı organının, yüksek yargı organının bunu Parlamente'ye, bu ülkeye yapma hakkı yok diyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Yenişehirlioğlu.

36.- *Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nın, Azerbaycan'ın Zafer Günü'ne, Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirilen Türk Devletleri Teşkilatının 10'uncu Toplantısı'na, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü'ne, AK PARTİ hükümetlerinin şehircilik anlayışına ve deprem bölgesinde yapımı biten konutları yıl sonunda teslim edeceklerine ilişkin açıklaması*

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1991 yılında Ermeniler tarafından Yukarı Karabağ'ın işgal edilmesi, 1992 yılında Hocalı'da 613 Azerbaycanlı kardeşimizin katledilmesi, Şuşa ve Hankendi gibi Türk şehirlerinin yağmalanması, mabet ve mescitlerin tahribi, kültürel değerlerin yok edilmesi toplumsal hafızalarımızdan silinmeyecek hadiselerdir.

Dost ve kardeş Azerbaycan 2021 yılında kahramanca bir mücadeleyle işgal altındaki topraklarını 8 Kasım'da azat etmiştir. Azerbaycan ordusunun bu tarihi zaferi tüm bölgede kalıcı barış ve huzur umutlarının yeşermesine de vesile olmuştur. “İki devlet tek millet” anlayışıyla omuz omuza vererek kırk dört gün süren vatan muharebesinin neticesinde onlarca yıl işgal altında kalan Karabağ'ı kardeşlerimiz özgürlüğüne kavuşturdu. Türkiye, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kararlı duruşuyla, yaşanan sürecin öncesinde ve sonrasında kardeş Azerbaycan'ın yanındaydı ve daima yanında olmaya da devam edecektir. Tüm dünyaya örnek olan birlik ve beraberlik neticesinde gelen bu zafer hepimiz için önemlidir. Türkiye, işgalden kurtarılan toprakların yeniden inşa ve ihyası dâhil olmak üzere Güney Kafkasya genelinde güvenlik, istikrar ve iş birliğinin artırılması için Azerbaycan'la tam dayanışma ve eş güdüm içerisinde hareket etmeyi sürdürecektir. Bu bağlamda, Türkiye ve Azerbaycan arasında doğrudan bağlantı sağlayacak olan Zengezur Koridoru'nun açılmasının da büyük bir öneme sahip olduğunu vurgulamak istiyorum. Bu duygularla, dost ve kardeş Azerbaycan'ın Zafer Günü'nü kutluyor, şehitlerimize rahmet diliyor, gazilerimizi şükranla anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Devletleri Teşkilatımızın 10'uncu toplantısı geçtiğimiz hafta Kazakistan'ın başkenti Astana'da Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da katılımıyla gerçekleştirildi. Küresel sınamalarla mücadelemizde en önemli gücümüz Türk dünyasının birlik, beraberlik ve dayanışmasıdır. “Birliğimiz gücümüzdür” şiarıyla Türk dünyasını her alanda kuvvetli kılmayı, farklı meydan okumalar karşısında daha dirençli ve dayanıklı hâle getirmeyi hedeflemekteyiz. Türkiye Yüzyılı vizyonumuzu daha da genişleterek önümüzdeki dönemi inşallah Türk devri yapmak için omuz omuza çalışacağız. 100'üncü yılını kutlayan Türkiye Cumhuriyeti olarak tüm Türk dünyasının ve insanlığın huzuru, barışı, refahı ve güvenliği yönünde adımlar atmaya sürdüreceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü. Medeniyet ve kültürümüzün aynası olan şehirlerimiz bizden sonraki nesillerin de kimliğinin şekilleneceği yaşam alanları. Şehirler, yalnızca bireyleri bir araya getirmekle kalmayıp sakinlerin ortak geliştirdiği kültür ve medeniyeti de somut bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu sebeple şehirler orada yaşayanların kimliğinden bağımsız olarak düşünülemez. AK PARTİ hükümetleri döneminde şehirlerimizin inşa ve ihyası için başlatılan sayısız projeyle çevreci, planlı, yeşil ve sürdürülebilir şehirler kurmak için çalıştık. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında da medeniyetimizden aldığımız ilhamla kimlikli, sağlıklı, güçlü şehirlerimizi hep birlikte inşa etmeye devam ediyoruz.

“Şehircilik” dediğimizde Sıfır Atık hareketi de hem ülkemizin hem de dünyanın gündeminde önemli bir konuma sahip. Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin öncülüğünde 2017 yılında başlatılan Sıfır Atık hareketi artık birçok ülkenin sahiplendiği büyük bir çevre hareketine dönüşmüştür. Bu bağlamda atık üretmeyen bir yaşam modelini benimsiyor, bu harekete öncülük edecek şehirleri inşa etmek için çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Ülkemiz 6 Şubat'ta büyük bir afet yaşadı. Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlı yaklaşımıyla şehirlerimizin inşa ve ihyasına yönelik çalışmalara vakit kaybetmeden başladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yenişehirlioğlu.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Deprem bölgesinde 680 bin konut, 170 bin depo, ahır, dükkân olmak üzere toplam 850 bin bağımsız bölüm inşa edeceğiz. Ortaya çıkan maliyet yaklaşık 110 milyar dolar. Afetten zarar gören 11 ilimizde 200 bin konutumuzun inşası hızla devam ediyor. İnşallah yapımı biten konutları yıl sonunda etap etap teslim etmeye başlayacağız.

Cumhurbaşkanımızın şehircilik manifestosuna uygun olarak nefes alan, yatay mimariye uygun, ruhun beslendiği, yaşanabilir şehirler kurarken kişi başı yeşil alan miktarını da artırdık. Millet bahçelerimizle, sosyal alanlarımızla şehir dokusunu geleceğin de izleriyle şekillendirdik. Kadim medeniyetimizin ruhunu taşıyan, sürdürülebilirliğin, refahın hüküm sürdüğü ve geleceğe köprü olan şehirlerin inşası için çalışmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yenişehirlioğlu.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) – Bitiriyorum.

Bu vesileyle, 8 Kasım Dünya Şehircilik Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, İsrail Tel Aviv merkezli bazı şirketlerin stratejik kurumlar başta olmak üzere çoğu kamu kurumuna siber güvenlik hizmeti verdiği iddia edildiğinden, bakanlıklar ve kamu kurumlarının İsrail'in işlediği insanlık suçuna destek veren bu firmalardan hizmet almasının bölgede yaşanan askeri gelişmeler düşünüldüğünde kendilerini endişeye sevk ettiğinden; bu nedenle teknolojide dışa bağımlılık ve dijital güvenlik konusunun bütün yönleriyle araştırılması ve gerekli adımların ivedilikle atılması amacıyla 8/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin Genel Kurulun 8 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İsrail Tel Aviv merkezli bazı şirketlerin stratejik kurumlarımız başta olmak üzere çoğu kamu kurumuna siber güvenlik hizmeti verdiği iddia edilmektedir. Bakanlıklarımız ve kamu kurumlarımızın İsrail'in işlediği insanlık suçuna destek veren bu firmalardan hizmet alması bölgemizde yaşanan askeri

gelişmeler düşünüldüğünde bizleri endişeye sevk etmektedir. Bu nedenle teknolojiye dışa bağımlılık ve dijital güvenliğimiz konusunun bütün yönleriyle araştırılması ve gerekli adımların ivedilikle atılması amacıyla 8/11/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 8/11/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Ankara Milletvekili Mesut Doğan’a aittir.

Buyurun Sayın Doğan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail’in Filistin’e yönelik uyguladığı soykırım devam ederken hepimizin bildiği üzere, küresel sermayenin önde gelen firmaları insanlık suçunun ortağı olmaktan çekinmemişlerdir. Ülkemizde faaliyet gösteren bu firmalardan bazıları İsrail’e desteklerini beyan ederken bazıları ise doğrudan maddi yardımda bulunmuşlardır. Ancak maalesef İsrail’e daha ilk günlerde desteğini açıklayan dünyanın önde gelen yazılım firmaları bugün bakanlıklarımız dâhil olmak üzere, çoğu kamu kurumumuza yazılım ve siber güvenlik hizmeti vermeye devam etmektedir.

İsrail’e destek açıklamasında bulunan Amerikalı Oracle şirketi bugün itibarıyla çoğu bakanlığımızın ve kamu kurumlarımızın veri tabanlarını tutuyor. İçişleri Bakanlığı yetkililerini etik olmayan iş gezileriyle yurt dışına götürüp karşılığında yüksek meblağlarda ihale alan bu şirketin rüşvet suçundan dolayı ceza aldığını da hatırlatmakta fayda var. Dünyanın en büyük 2’nci yazılım şirketi olan Oracle, Ukrayna Savaşı nedeniyle ambargo kararına uyan ilk şirket oldu ve tüm Rus şirketlerindeki sistemlerini terk etti. İşte, bu gerçekler nedeniyle sormak istiyoruz: Ülkemizin ve bölgemizin yeni bir dönemin eşiğinde olduğu bir zeminde devlet kurumlarımızın en mahrem verilerini bu küresel şirketlere nasıl emanet edebiliyorsunuz?

İsrail’e destek veren bir başka yazılım şirketi olan SAP, çok yakın zamana kadar yerli yazılım kullanmasına rağmen milyar dolarlar karşılığında Kızılayın tüm altyapısını kendi bünyesine almıştır. Son olarak, Oracle’ın çok yakın ilişkilerde bulunduğu Tel Aviv merkezli Check Point şirketi... Ne gariptir ki bu şirket de kamu kurumlarımızın siber güvenliğini sağlıyor ve Meclisimizin veri tabanı için kullandığı altyapı, maalesef, yine, İsrail’e destek veren Microsoft şirketine aittir.

Değerli arkadaşlar, kıymetli AK PARTİ’li milletvekilleri; gençlik kollarınızı kahvecileri protesto etmeye gönderiyorsunuz da neden aynı hassasiyeti Hükümet olarak göstermiyorsunuz? Devlet, vatandaşı boykot çağrısında bulunurken neden aynı boykotu kendi uyguluyor? Bir bardak kahveyle İsrail’in diz çökeceğine inanıyorsunuz da neden milyar dolarlık anlaşmaları iptal etmiyorsunuz? Vatandaşlarımız bugün marketlerde zaman harcıyor, emek veriyor, yerli ürün almak için ince eleyip sık dokuyor. Neden? İsrail’e bir mermi fazladan gitmesin diye. Ancak maalesef bu hassasiyetin en küçük bir zerresini bile taşımıyorsunuz. İsrail’e desteğini açıklayan bu firmayla Suudi Arabistan anlaşmasını iptal ettiği hâlde, biz aynı duruşu neden göstermiyoruz? İsrail, Filistinlileri ölüme mahkûm etmek ve onları bölgeden uzaklaştırmak için elektriklerini kesiyor ama maalesef siz bu, İsrail destekçisi firmalarla olan anlaşmaları bile iptal edemiyorsunuz. Buna rağmen mangalda kül bırakmıyor, görünenden daha çok işler yaptığınızı söylüyorsunuz. Bakınız, bizim niyetimiz, bu sözlerle, bu yaklaşımlarla asla ve asla AK PARTİ’li arkadaşların canını acıtmak veya kurumlarımızı yıpratmak değil ancak ortada bir gerçek var ve bu gerçek hem İsrail’e olan destek olma boyutuyla hem de dijital güvenliğimiz ve teknolojiye dışa bağımlılığımız boyutuyla endişe vericidir. Bu mesele, yalnızca Filistin meselesi

özelinde bir hassasiyetle ilgili değil, aynı zamanda ülkemizin dijital güvenliğiyle ilgilidir. Bir taraftan “Savunma sanayisinde dışa bağımlılıktan kurtulduk.” derken bir yandan en mahrem kurumlarımızın veri tabanlarını bu şirketlere teslim etmek hem tutarsızlık hem dikkatsizlik hem de umursamazlıktır.

Değerli arkadaşlar, içinde bulunduğumuz çağ bilgi çağıdır, günümüzde bilgi güçtür. İşte, biz, dünyadaki krizlerin giderek arttığı, askerî harcamaların çoğaldığı, yeni senaryoların konuşulduğu bir dönemde devletin bütün bilgilerini bu firmalara teslim ediyoruz. İşte, tüm bu nedenlerle sözü geçen bu şirketler başta olmak üzere, kamu kurumlarımızın veri tabanı ve siber güvenlik hizmeti aldığı yabancı firmaların araştırılması, bunlarla ilgili adımların atılması gerektiğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MESUT DOĞAN (Devamla) – Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın’a ait.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İsrail’in Gazze’de uyguladığı devlet terörü, maalesef, her geçen gün artarak devam etmektedir, öyle ki büyük küçük demeden âdetâ bir soykırım yapılmaktadır. Hastane bombalayacak kadar insanlıktan çıkan İsrail’e siyasi iktidar tarafından verilmesi gereken karşılık kınamadan öteye geçmemektedir. AK PARTİ Hükûmetinin göz boyamadan öteye geçmeyen açıklamaları ise çözüm için sadece tribüne oynamaktır.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’in açıklamalarında da belirttiği gibi bugün dünyada ne kadar ülke varsa her birinin meclisinde Netanyahu’nun savaş suçlusu ilan edilmesi gerekmektedir. Kendi ülkelerinde bir terör saldırısı olduğunda dünyayı ayağa kaldıran Batılı ülkelerin 21’inci yüzyılın en büyük katliamına sessiz kalması 21’inci yüzyılda bile Haçlı zihniyetinden çıkamadıklarının bir kanıtıdır, dikkate alınması gereken en önemli husus olmalıdır.

Gazze’deki durum ise dünyada 2 kutup başı olarak ele alınmaktadır. Avrupa Hamas’ın terör eylemlerini gözler önüne serip Netanyahu’yu görmezden gelirken Doğu coğrafyası ise sadece Netanyahu’nun vahşetini dillendirmektedir. Türkiye’nin hakkın, adaletin ve vicdanın yanında olması ve adaleti desteklemesi en önemli unsurdur. Hamas’ın dinî, ırkı ve düşüncesi ne olursa olsun suçsuz insanları öldürmesini terör eylemi dışında görmek akıl tutulmasıdır. Bugün Gazze’den sivililerin tahliye edilmesi gündemde ama asıl gündemde olması gereken konunun tahliye değil katil Netanyahu’nun bir an önce durdurulması olmalıdır.

Gazi Meclisimizin kürsüsünden Hükûmeti uyarıyorum. Bugün kaosun çıkmasında parmağı olan Amerika Birleşik Devletleri’nin planına ortaklık etmeyin, bunun hesabını veremezsiniz. Bu ülkenin insanlarına Amerika’yla iş birliği yaptığınızı açıklayamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Ezcümle, bölgede kalıcı barışın bir an önce sağlanması için siyonizme hizmet eden İsrail’in ve onun ağababası Amerika’nın durdurulması için ne gerekiyorsa yapılması gerekiyor diyor, önergeyi desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek’e aittir.

Buyurun Sayın Çiftiyürek. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA SİNAN ÇİFTYÜREK (Van) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özellikle, Hamas’ın başlattığı, İsrail’in Gazze üzerinde sürdürdüğü katliamda yaşamını yitiren sivillerin ailelerine başsağlığı diliyorum, halkların başı sağ olsun diyorum.

Biliyorsunuz son otuz yıldır Avrasya üzerinde, emperyalist güçlerin, süren egemenlik savaşı var. Bu savaşın ağırlık merkezi Afganistan-Ukrayna-Mısır üçgeninde sürekli olarak değişti; bazen Irak-Suriye-Yemen, bazen Gürcistan-Ukrayna, son olarak ağırlık merkezi Gazze’ye kaydırıldı. Ne demek bu? Demek ki Gazze’de süren savaşın Hamas’ın ve Netanyahu Hükümetinin siyasi hesaplarını çok çok aşan bölgesel ve küresel girdileri var. Zaman yok, sadece iki örnek sunacağım size. Biri, bu hesap, bu savaş İran’ın Tahran’ı Akdeniz’e bağlayan Şii hilalinden ve Amerika’nın bölge üzerinde kesişen enerji koridorlarından asla ve asla bağımsız değildir. Tam da bu nedenle yine bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum: Filistin meselesi dün kimin meselesiydi? Arap halkları ile İsrail devleti arasında bir meseleydi yani 22 tane Arap devleti taraftı Filistin meselesinde. Nereye geriledi önce? Önce Filistin yönetimi ile İsrail arasına geriledi, Arap devletleri daraldı. Değerli milletvekilleri, son olarak nereye evrildi biliyor musunuz? Filistin meselesi, şu anda Hamas ile Netanyahu yönetimi arasında daralacak kadar geriledi. Kim sahip çıkıyor? Arap devletlerinin önemli bir kısmı Hamas’a “terörist” dediler, İsrail’den çok Hamas’ı eleştirdiler, buna dikkatinizi çekmek istedim.

İkincisi: Bu meselede eğer çözüm aranıyorsa Gazze’nin tasfiyesi, Gazze’nin boşaltılması asla ve asla çözüm değildir; çözüm barış ve diyalogdur. Bunun için bizim çağrımız, anahtardan bir tanesi Yahudi halkı bu şartlarda Tel Aviv ve Batı Avrupa’dan Amerika’ya kadar elde Filistin bayrağı Netanyahu rejimini, katliamını protesto ediyor. Bu çok önemli bir anahtardır çözümde. Biz Filistin halkına da çağrıda bulunuyoruz: Siz de İsrail bayrağıyla Hamas ve İslami Cihat’ın yönetimini, siyasetini protesto edin, çözüm budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çiftiyürek.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – Tamamlıyorum.

İkinci çözüm halkası, bölgesel ve küresel aktörlerin Filistin üzerindeki hesaplarını ekarte edecek olan, boşa çıkaracak olan -demin söyledim onu- iki halkın ortak çabasıdır, mücadelesidir ve biz Kürt halkı da Türk aydınlarına, Türk halkına bir çağrıda bulunuyoruz: Türkiye devletinin Kürt halkı üzerindeki, içeride ve dışarıdaki baskılarına karşı tutum almanızı bekliyoruz ve çağrıda bulunuyoruz.

Saygılarımla. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici’ye aittir.

Buyurun Sayın Derici. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi grup önerisiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunmaktayım.

İsrail'in Filistin'e yönelik saldırıları bütün dünyayı ilgilendiren bir insanlık dramıdır. Bugün Gazze'de yaşanan katliam konusunda tüm dünya ülkeleri ve uluslararası kuruluşların barış ve çözüm odaklı bir biçimde devreye girmesi gerektiğini her fırsatta vurguluyoruz. Bölgede yaşanan gelişmelerin ülkemizin millî güvenliğini direkt ilgilendiren bir konu olduğunu bilmek zorundayız. Türkiye'nin dış politikasında İsrail'e ve Filistin'e yönelik tutumu Türkiye'nin her vatandaşının güvenliğini ilgilendirmektedir. Bu anlamda iktidardan beklentimiz konuya ilişkin yaşanan tüm gelişmeleri, yapılan anlaşmaları ve planlamaları şeffaf bir şekilde vatandaşlarımızla paylaşmasıdır. Grup önerisine konu dijital güvenlik de aynı kapsamda ulusal bir güvenlik konusudur.

Hepinizin bildiği üzere geçtiğimiz aylarda vatandaşlarımızın e-devlette bulunan bilgileri çalınmış, iktidardan ciddi bir güvenlik zafiyetine engel olamadığı ortaya çıkmıştı. Gelinek noktada kişisel verilerimizin şu anda kimlerin elinde olduğunu artık bilmemiz mümkün değildir.

Millî güvenliğimizi ilgilendiren bir başka örnek ise geçtiğimiz ay Mecliste ve basında gündeme gelen Akkuyu Nükleer Santrali'ne ilişkin imzalanan anlaşmadır. Akkuyu Santrali'nin yapımı ve işletmesine ilişkin detayların halktan gizlenmesi, santralin Rusya'nın enerji ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş olduğuna ilişkin iddialar ve konuya dair yapılan ve yapılmayan tüm açıklamalar Türkiye'nin millî çıkarlarını, millî egemenliğini ve millî güvenliğini doğrudan ilgilendirmektedir. Sonuç olarak, özellikle İsrail'in Filistin'e yönelik saldırısına ilişkin devlet kurumlarımızın attığı her adımın halkımıza şeffaf olarak iletilmesinin bir millî güvenlik zaruryeti olduğunu hatırlatmak isteriz. İktidar bölgedeki çatışmalar konusunda izlenen ve izlenecek olan yol haritasını partilerüstü değerlendirmek millî egemenliğimizi, millî güvenliğimizi ve çıkarlarımızı göz önünde bulunduracak şekilde hareket etmek ve toplumun ve muhalefet partilerinin hassasiyetlerini gözetecek şekilde uygulamak zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Derici.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Devam) – Teşekkür ederim Başkanım.

Zira, Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve milletinin güvenliği hepimizin en büyük önceliğidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Kayseri Milletvekili Şaban Çopuroğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Çopuroğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'mızın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104 ve 105'inci maddelerine istinaden verilen Saadet Partisi grup önerisine cevaben AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

7 Ekim 2023 tarihinden beri, yaklaşık bir aydır Gazze'de İsrail'in yaptığı soykırım ve zulmü lanetleyerek sözlerime başlamak istiyorum. Bugün dünya olarak büyük bir vahşete şahitlik etmekteyiz. İsrail'in Gazze'ye düzenlediği saldırılarda çocuklar, masumlar, siviller hayatlarını kaybetmektedir. İsrail, hiçbir itiraz dinlememekte, uluslararası hukuku çiğnemekte ve insan haklarının tam karşısında tavırlar sergilemektedir. Çocuklar, masumlar ve sivillerin dışında artık, İsrail tarafından hastaneler de hedef alınmaktadır. Düzenlenen saldırılarla birlikte hastanede tedavi gören yaralılar, bebekler, yaşlılar da hayatlarını kaybetmektedir. Son olarak, Refah Sınır Kapısı'na doğru gitmekte olan ve yaralıları taşıyan ambulans kortejinin vurulması da tarihe yeni bir kara leke olarak geçmiştir. İsrail uluslararası camiadan

da aldığı destekle yaptığı zulümleri artırmaktadır. Bu durumda masum Gazzeliler insanlığın gözü önünde can vermektedir. Dünya Sağlık Örgütünün yaptığı açıklamaya göre, 7 Ekimden beri düzenlenen saldırılardan bugüne kadar Gazze’de 10 binden fazla kişinin katledildiği ortaya konulmuştur. İsrail’in bu kanlı saldırılarına, soykırımı varan katliamlarına karşı, sözde medeni dünya kör, sağır ve dilsizdir. Uluslararası camia üç maymunu oynamakta “Görmedim.” “Duymadım.” “Bilmiyorum.” demektedir ancak buna rağmen, tüm dünyada insanlar Filistin’in, Gazze’nin haklı davası lehinde ses çıkarmakta, bu seslerini yükseltmekte ve demokratik tepkisini güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır; bu tepkinin en net ifadesi ise boykotlardır. Şu anda sosyal medya aracılığıyla başlayan kampanyalarla birlikte İsrail’in kanlı saldırılarını besleyen markalar, işler ve ürünler şiddetli bir şekilde boykot edilmektedir. İnsanlığın ortak vicdanının bir yansıması olan bu boykot süreci dalga dalga yayılmaktadır. Bu şuurla ortaya çıkan bu hareket ülkemizde de güçlü bir şekilde makes bulmuştur. Gençler başta olmak üzere, 7’den 70’e herkes soykırımı varan saldırılarda bulunan İsrail’in ürünlerini boykot etmektedir. Bu cümleden hareketle, muhalefet ısrarla tiye alsa da Sayın Cumhurbaşkanımız “Şundan emin olunuz ki biz Filistin meselesinde, Gazze’de yaşananlar konusunda görünenlerden çok daha fazlasını yapıyoruz, yapmaya devam edeceğiz, sürdüreceğiz.” diye beyanatta bulunmuştur.

Değerli milletvekillerimiz, üzerinde AK PARTİ Grubu olarak söz aldığımız konu, kamuoyuna yansımış olan İsrail’e desteğini açıklayan iki firmanın ürün veya lisanslarının Bakanlıklarca kullanılıyor olmasına dair bilgilerin ilgili Bakanlık nezdinde karşılığı bu-lun-ma-mak-ta-dır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çopuroğlu.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Devamla) – Şöyle ki: İlgili Bakanlık ile söz konusu firmalar ya da ülkemizdeki yetkili satıcılarından herhangi biri ile ilgili Bakanlık arasında akdedilen bir sözleşme yoktur. E-Nabız, Merkezi Hekim Randevu Sistemi, Kimlik Paylaşımı Sistemi gibi en büyük sistemlerimizde dahi “açık kaynak kodlu veri tabanı” olarak anılan, isimlerini burada zikretmediğimiz ama bilinen 3 farklı veri tabanı kullanılmaktadır. Bu veri tabanlarının sahadaki sağlık testlerinde kullanıldığını biliyoruz, hatta bu sistemlerin bakım ve destek hizmetlerini gururla Türk mühendisleri vermektedir.

Özetle, konuya hassasiyetimiz ve Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Cumhurbaşkanlığı’nın konuya yaklaşım tavrı ve tarzı ortadadır, buradan sonuç çıkarılmaya çalışılması beyhude bir çabadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alalım.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Devamla) - Tüm ülkemizin, vatandaşlarımızın, belediye ve iştiraklerinin, kamu kurum ve kuruluşlarının konuya yaklaşımı herkes tarafından görülmektedir. Velhasılkelam devlet, millet topyekûn ayaktadır. Cumhurbaşkanımızın yol arkadaşları olarak bizlerin hassasiyeti had safhada olup bu, su götürmez bir hakikattir; bu, böyle biline. Hatırlatır, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, toplantı yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamadan önce yoklama talebi vardır, isimleri tespit edeceğim.

Sayın Usta, Sayın Aydın, Sayın Beyaz, Sayın Özdemir, Sayın Hamşioğlu, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Akalın, Sayın Kırkpınar, Sayın İzsis, Sayın Çömez, Sayın Türkoğlu, Sayın Kaya, Sayın Kocamaz, Sayın Kaya, Sayın Ekici, Sayın Kılıç, Sayın Atmaca, Sayın Şahin, Sayın Yamalı, Sayın Doğan, Sayın Bilici.

Değerli milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula gönderen sayın milletvekillerimiz lütfen salondan ayrılmasın, tespit yapacağım çünkü.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.58

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.10****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Muhammed ADAK (Mardin), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 18’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin oylanmasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Sayın milletvekilleri, Divana pusula verenler lütfen salondan ayrılmasın, tespit yapacağım.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 9 Kasım 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.13

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde gözaltına alınan kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5351)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **09/10/2023**

Öznur BARTİN

Hakkari Milletvekili

Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde 6 Ekim 2023 tarihinde sabah saatlerinde birçok ikamette Yüksekova Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmada gözaltına alınan şahıslara ve ailelerine sistematik şekilde gayri ahlaki ve işkenceye varan kötü muamele yapıldığı Özgürlükçü Hukukçular Derneği Hakkâri Şubesi tarafından açıklanmıştır. Soruşturmayı yürüten savcılık tarafından dosyaya 24 saat Avukat Görüş Yasağı ve Kısıtlılık kararı konulmuş bu süre zarfında avukatların müvekkilleriyle görüşme hakkı hukuksuzca engellenmiştir. Yine Özgürlükçü Hukukçular Derneği'nin açıklamasına göre şahıslar gözaltı sırasında ve emniyette bulundukları anda ağır işkencelere maruz bırakılmış bu durum Yüksekova devlet hastanesinde alınan darp raporları ve avukatlar tarafından yapılan gözlemlerle belgelenmiştir. Şahıslara yapılan kötü muamelenin yanında, müvekkillerin su, yemek ve lavabo ihtiyaçları da yeterince karşılanmamıştır. Avukatların kötü muamelenin sonlandırılması yönündeki başvuruları da yanıtsız kalmıştır. İşkence ve kötü muamele durumunu belgelemek isteyen şahısların müdafilerine hukuka aykırı olarak engel olunmuş ve avukatların telefonlarının avukat görüş odasına alınmasına izin verilmemiştir. Bu kapsamda işkenceyi belgelemek isteyen B.O. adlı şahıs müdafine gözaltı yapılmaya çalışılmış, hukuka aykırı olarak şahıs müdafinin telefonuna el konularak darp işkence izlerini gösteren görüntüler silinmiştir. Avukat görüş yasağının üzerinden 24 saat geçmiş olmasına rağmen henüz müvekkillerin bir kısmı ile görüş sağlanamamıştır. Avukatlar usulsüz bir şekilde emniyet girişinde uzun saatler bekletilmiştir. Türk Ceza Kanunun 94. Maddesinde düzenlenmiş olan işkence suçu re 'sen soruşturulan bir suç olmasına rağmen, ilgili yargı makamları bu olaya dair hiçbir şekilde harekete geçmemiştir.

Bu bağlamda;

1. 6 Ekim 2023 tarihinde sabah saatlerinde birçok ikamette Yüksekova Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturmada gözaltına alınan şahıslara ve ailelerine sistematik şekilde gayri ahlaki ve işkenceye varan kötü muamele yapıldığı iddiası doğru mudur?
2. Soruşturmayı yürüten savcılık tarafından dosyaya 24 saat Avukat Görüş Yasağı ve Kısıtlılık kararı konularak avukatların müvekkilleriyle görüşme hakkının engellenmesinin gerekçesi nedir?
3. Şahısların gözaltı sırasında ve emniyette bulundukları anda ağır işkencelere maruz bırakıldıkları iddiası doğru mudur?
4. Müvekkillerin su, yemek ve lavabo ihtiyaçlarının da yeterince karşılanmadığı iddiası doğru mudur?
5. Avukatların kötü muamelenin sonlandırılması yönündeki başvurularının yanıtsız kalmasının gerekçesi nedir? İşkence ve kötü muamele durumunu belgelemek isteyen şahısların müdafilerine hukuka aykırı olarak engel olunduğu ve avukatların

telefonlarının avukat görüş odasına alınmasına izin verilmediği doğru mudur? Doğruysa bu uygulamanın gerekçesi nedir?

6. İşkenceyi belgelemek isteyen B.0. adlı şahıs müdafine gözaltı yapılmaya çalışıldığı, hukuka aykırı olarak şahıs müdafinin telefonuna el konularak darp işkence izlerini gösteren görüntülerin silindiği doğru mudur?
7. Türk Ceza Kanunun 94. Maddesinde düzenlenmiş olan işkence suçu re ‘sen soruşturulan bir suç olmasına rağmen, ilgili yargı makamlarının olaya dair hiçbir şekilde harekete geçmemesinin gerekçesi nedir?
8. Olaya ilişkin kolluk görevlileri tarafından keyfi biçimde, kötü muamele tekil edecek nitelikte, fiziki saldırı, hakaret ve tehdit içerikli söylemlerde bulunan resmi görevliler ve önleme görevini yerine getirmeyen kamu görevliler hakkında yürütülen bir soruşturma var mıdır/ olacak mıdır?
9. Mağdurların maddi manevi zararına sebebiyet veren şüphelilerin tespiti ile yargılanarak cezalandırılması, olayın aydınlatılması, faillerin tespiti ve fiilleriyle cezalandırılmalarının sağlanmasına ilişkin bir çalışmanız var mıdır/ olacak mıdır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : E-65356889 -91250-2023103117525181017
Konu : 7/5351 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1305905 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Hakkari Milletvekili Öznur BARTİN’e ait 7/5351 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Kolluk kuvvetleri görevlerini, kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması ve devam ettirilmesi amacı ile kanunların kendisine verdiği yetkiye ve hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı kalarak yerine getirmektedir.

Emniyet Teşkilatı personelinin işlemiş olduğu iddia edilen suçlar, personele yönelik ihbar ve şikâyetlere ilişkin suçun niteliğine göre Mülkiye Başmüfettişleri, Polis Başmüfettişleri ya da Muhakkikler marifetiyle araştırma/soruşturma yapılmakta ve neticesine göre yetkili Makam/Kurullarca karara bağlanmaktadır.

Gözaltına alınan şüpheli şahısların ifadeleri ve doktor raporları, “Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği” hükümlerine uygun olarak alınmaktadır.

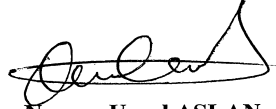
Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

2.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta bir mezarlığa yönelik saldırı iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5484)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.**13.10.2023**

Nevroz Uysal ASLAN

Şırnak Milletvekili

Cenazelere, mezarlara dönük her türlü saldırı, işkence ve şiddet açıkça Anayasa, Türk Ceza Kanunu ve Cenevre Sözleşmesi başta olmak üzere ulusal ve uluslararası hukukta suç olarak tanımlanmış, kesin olarak yasaklanmıştır. Ancak Şırnak, Diyarbakır Muş, Bitlis, Van, Hakkâri Dersim, Bingöl, Mardin ve daha birçok ilde mezarlara yönelik saldırılar gerçekleştirilmekte ve mezarlar takrip edilmektedir. Bu saldırıların sonuncusu ise Şırnak'ın Besta bölgesine bağlı olan ve 90'lı yıllarda “güvenlik” gerekçesiyle boşaltılan Xirbê Bestê (Dedeören) Köyünde bulunan mezarlık olmuştur. Mezarlık saldırısının bölgede operasyona çıkan askerler tarafından yapıldığı iddia edilmektedir.

Son dönemde artan mezarlık saldırıları ile birlikte yaşamını yitiren kişilerin bedenine karşı da benzer saldırılar gerçekleştirildiği ve artarak devam ettiği görülmektedir. Gündeme gelen ve basına yansıyan saldırılardan bazıları şöyledir:

- 10 Ağustos 2015'te Muş'un Varto ilçesinde yaşanan çatışmada hayatını kaybeden Kader Kevser Ertürk'ün bedeni çıplak soyularak teşhir edilmiş; ölü ve çıplak bedeninin fotoğrafları sosyal medyaya servis edilmiştir.
- Cizre ilçesinde 4 Eylül 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında evinin bahçesinde öldürülen 10 yaşındaki Cemile Çağırğa'nın bedeni günlerce derin dondurucuda tutulmak zorunda bırakılmıştır.

- Şırnak'ta 3 Ekim 2015'te öldürülen Hacı Lokman Birlik'in bedeni akrep tipi zırhlı araç ardından sürüklenmiştir.
- Şırnak Silopi ilçesinde 24 Aralık 2015'te öldürülen 57 yaşındaki Taybet İnan'ın cenazesi 7 gün boyunca sokak ortasında bırakılmış kaldırılmasına müsaade edilmemiştir.
- 23 Mayıs 2017 tarihinde Dersim'de yaşamını yitiren Agit İpek'in cenazesi Başsavcılık tarafından PTT yoluyla aileye gönderilmiştir.
- 13 Eylül 2017 yılında Aysel Tuğluk'un annesi Hatun Tuğluk vefat etmiş ve vasiyeti üzerine Ankara'da bulunan İncek Mezarlığı'na defnedilmiştir. Ancak saldırıya uğrayan cenaze defnedildiği mezardan çıkarılarak morga kaldırılmış, bir gün sonra cenaze Dersim'de toprağa verilebilmiştir.
- Diyarbakır'ın Dicle ilçesine kırsalında Eylül 2021'de çıkan çatışmada yaşamını yitiren Zindan Yeni'nin cenazesi, 8 ay sonra bir saklama kabı içerisinde babası Hasan Yeni'ye teslim edilmiştir.
- Diyarbakır'ın Sur ilçesinde 2 Aralık 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı sürecinde yaşanan çatışmalarda yaşamını yitiren Hakan Arslan'ın kemikleri 7 yıl aradan sonra babası Ali Rıza Arslan'a bir torba içinde teslim edilmiştir.
- Siirt'te 2020 yılında yapılan hava saldırısında yaşamını kaybeden Yılmaz Uzun'un kemikleri 3 yılın ardından 1 Eylül günü ailesine bir kutu içinde teslim edilmiştir.

Mezarlıkların ve mezar taşlarının tahrip edilmesi, cenazelerin dini vecibelerinin yerine getirilmesine izin verilmemesi, cenaze törenlerine kolluk güçlerinin saldırmaması, taziyelerin kurulmasının engellenmesi, cenazelerin yıllar sonra ailelere torba, kargo, kutu içinde teslim edilmesi gibi ahlaki ve hiçbir dinde yeri olmayan bu uygulamalar yukarı da belirtildiği gibi hem ulusal hem de uluslararası mevzuata aykırıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Şırnak'ın Besta bölgesindeki mezarlık saldırısı kim ve kimler tarafından yapılmıştır?
- 2- Şırnak'ın Besta bölgesindeki mezarlıklara yapılan saldırılara dair yürütülen soruşturmalar mevcut mudur?
- 3- Daha öncede yapılan mezarlık saldırılarının “güvenlik güçlerince” gerçekleştirildiği iddiaları araştırılmış mıdır? “Güvenlik güçlerince” gerçekleştirildiği iddiası doğruysa talimatı kimden almışlardır? Talimatı hangi kurum, hangi yasal mevzuata dayandırılarak vermiştir?

- 4- Cenazelere saldırılara ilişkin başlatılan kaç soruşturma vardır? Kaç güvenlik görevlisi hakkında cenazelere saldırdığı gerekçesi ile işlem başlatılmıştır?
- 5- Cenazelerin yıllar sonra ailelere kargo, torba, kutu içinde teslim edilmesinin gerekçesi nedir?
- 6- Cenazelerin ailelere insan onuruna yakışır ve aileleri incetmeyecek şekilde teslimi için bir çalışma yapacak mısınız?
- 7- Mezarlıklara yapılan saldırıların önlenmemesinin gerekçesi nedir? Bu saldırıların önüne geçecek bir çalışma planlanmamasının sebebi nedir?
- 8- Mezarlıkların ve yaşamını yitiren kişinin bedenine karşı hukuki ve ahlaki olmayan saldırılar kimin veya kimlerin talimatları doğrultusunda hayata geçirilmektedir?
- 9- 2023 yılı itibariyle Türkiye’de ailesinin ve yakınlarının başvurusuna rağmen ailesine teslim edilmeyen kaç cenaze vardır sayısı kaçtır? Bunun illere göre dağılımı nasıldır?
- 10- Cenazeler başvuru yapılan ailelerine neden teslim edilmemekte veya geç teslim edilmektedir?
- 11- Son 5 yıl içerisinde Türkiye’de kaç kişi mezarından tekrar çıkarılmıştır? Yaşamını yitirmiş bu kişilerin yerinden çıkartılma gerekçeleri nelerdir?
- 12- Mezarlıklara saldırıların il il sayısı kaçtır?
- 13- Mezarlıklara ve ölü bedenlere yönelik benzeri hukuka aykırı insanlık onur ve haysiyetine aykırı saldırı ve suçların önlenmesi için herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
- 14- Son beş yılda mezarlıklara yönelik yapılan saldırılar sonucu kaç kişiye adli ve idare soruşturma açılmıştır ve bu soruşturmalar nasıl sonuçlanmışır? Bu soruşturmalar içerisinde kaç kamu personeli bulunmaktadır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : E-65356889 -91250-2023103117544265719
Konu : 7/5484 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'a ait 7/5484 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ülkemiz, ulusal güvenliğini ve kamu düzenini tehdit eden güvenlik güçlerinin ve vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini hedef alan terör örgütleri ile demokratik hukuk kuralları çerçevesinde etkin bir şekilde ve kararlılıkla mücadele etmektedir.

Terörle mücadele kapsamında elde edilen bilgilere ilişkin detaylı çalışmalar yapılmakta, alınan ihbarlar ilgili kurum, kuruluş ve birimlerle anında paylaşılarak gerekli önlemlerin alınması sağlanmaktadır.

Söz konusu soru önergesinde yer alan iddialarla ilgili olarak, Kolluk Kuvvetlerine yönelik her türlü ihbar ve şikâyet hakkında titizlikle araştırma yapılmakta, mevzuat hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen personel hakkında adli/idari soruşturma yapılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

3.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ta bir mezarlığa yönelik saldırı iddialarına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5485)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.**13.10.2023**

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Cenazelere, mezarlara dönük her türlü saldırı, işkence ve şiddet açıkça Anayasa, Türk Ceza Kanunu ve Cenevre Sözleşmesi başta olmak üzere ulusal ve uluslararası hukukta suç olarak tanımlanmış, kesin olarak yasaklanmıştır. Ancak Şırnak, Diyarbakır Muş, Bitlis, Van, Hakkâri Dersim, Bingöl, Mardin ve daha birçok ilde mezarlara yönelik saldırıların gerçekleştirilmekte ve mezarlar takrip edilmektedir. Bu saldırıların sonuncusu ise Şırnak'ın Besta bölgesine bağlı olan ve 90'lı yıllarda "güvenlik" gerekçesiyle boşaltılan Xirbê Bestê (Dedeören) Köyünde bulunan mezarlık olmuştur. Mezarlık saldırısının bölgede operasyona çıkan askerler tarafından yapıldığı iddia edilmektedir.

Son dönemde artan mezarlık saldırıları ile birlikte yaşamını yitiren kişilerin bedenine karşı da benzer saldırılar gerçekleştirildiği ve artarak devam ettiği görülmektedir. Gündeme gelen ve basına yansıyan saldırılardan bazıları şöyledir:

- 10 Ağustos 2015'te Muş'un Varto ilçesinde yaşanan çatışmada hayatını kaybeden Kader Kevser Ertürk'ün bedeni çınlıçplak soyularak teşhir edilmiş; ölü ve çıplak bedeninin fotoğrafları sosyal medyaya servis edilmiştir.
- Cizre ilçesinde 4 Eylül 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında evinin bahçesinde öldürülen 10 yaşındaki Cemile Çağırğa'nın bedeni günlerce derin dondurucuda tutulmak zorunda bırakılmıştır.
- Şırnak'ta 3 Ekim 2015'te öldürülen Hacı Lokman Birlik'in bedeni akrep tipi zırhlı araç ardından sürüklenmiştir.

- Şırnak Silopi ilçesinde 24 Aralık 2015'te öldürülen 57 yaşındaki Taybet İnan'ın cenazesi 7 gün boyunca sokak ortasında bırakılmış kaldırılmasına müsaade edilmemiştir.
- 23 Mayıs 2017 tarihinde Dersim'de yaşamını yitiren Agit İpek'in cenazesi Başsavcılık tarafından PTT yoluyla aileye gönderilmiştir.
- 13 Eylül 2017 yılında Aysel Tuğluk'un annesi Hatun Tuğluk vefat etmiş ve vasiyeti üzerine Ankara'da bulunan İncek Mezarlığı'na defnedilmiştir. Ancak saldırıya uğrayan cenaze defnedildiği mezardan çıkarılarak morga kaldırılmış, bir gün sonra cenaze Dersim'de toprağa verilebilmiştir.
- Diyarbakır'ın Dicle ilçesine kırsalında Eylül 2021'de çıkan çatışmada yaşamını yitiren Zindan Yeni'nin cenazesi, 8 ay sonra bir saklama kabı içerisinde babası Hasan Yeni'ye teslim edilmiştir.
- Diyarbakır'ın Sur ilçesinde 2 Aralık 2015'te ilan edilen sokağa çıkma yasağı sürecinde yaşanan çatışmalarda yaşamını yitiren Hakan Arslan'ın kemikleri 7 yıl aradan sonra babası Ali Rıza Arslan'a bir torba içinde teslim edilmiştir.
- Siirt'te 2020 yılında yapılan hava saldırısında yaşamını kaybeden Yılmaz Uzun'un kemikleri 3 yılın ardından 1 Eylül günü ailesine bir kutu içinde teslim edilmiştir.

Mezarlıkların ve mezar taşlarının tahrip edilmesi, cenazelerin dini vecibelerinin yerine getirilmesine izin verilmemesi, cenaze törenlerine kolluk güçlerinin saldırması, taziyelerin kurulmasının engellenmesi, cenazelerin yıllar sonra ailelere torba, kargo, kutu içinde teslim edilmesi gibi ahlaki ve hiçbir dinde yeri olmayan bu uygulamalar yukarı da belirtildiği gibi hem ulusal hem de uluslararası mevzuata aykırıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Şırnak'ın Besta bölgesindeki mezarlık saldırısı kim ve kimler tarafından yapılmıştır?
- 2- Şırnak'ın Besta bölgesindeki mezarlıklara yapılan saldırılara dair yürütülen soruşturmalar mevcut mudur?
- 3- Daha öncede yapılan mezarlık saldırılarının “güvenlik güçlerince” gerçekleştirildiği iddiaları araştırılmış mıdır? “Güvenlik güçlerince” gerçekleştirildiği iddiası doğruysa talimatı kimden almışlardır? Talimatı hangi kurum, hangi yasal mevzuata dayandırılarak vermiştir?
- 4- Cenazelere saldırılara ilişkin başlatılan kaç soruşturma vardır? Kaç güvenlik görevlisi hakkında cenazelere saldırdığı gerekçesi ile işlem başlatılmıştır?
- 5- Cenazelerin yıllar sonra ailelere kargo, torba, kutu içinde teslim edilmesinin gerekçesi nedir?
- 6- Cenazelerin ailelere insan onuruna yakışır ve aileleri incetmeyecek şekilde teslimi için bir çalışma yapacak mısınız?

- 7- Mezarlıklara yapılan saldırıların önlenmemesinin gerekçesi nedir? Bu saldırıların önüne geçecek bir çalışma planlanmamasının sebebi nedir?
- 8- Mezarlıkların ve yaşamını yitiren kişinin bedenine karşı hukuki ve ahlaki olmayan saldırılar kimin veya kimlerin talimatları doğrultusunda hayata geçirilmektedir?
- 9- 2023 yılı itibarıyla Türkiye’de ailesinin ve yakınlarının başvurusuna rağmen ailesine teslim edilmeyen kaç cenaze vardır sayısı kaçtır? Bunun illere göre dağılımı nasıldır?
- 10- Cenazeler başvuru yapılan ailelerine neden teslim edilmemekte veya geç teslim edilmektedir?
- 11- Son 5 yıl içerisinde Türkiye’de kaç kişi mezarından tekrar çıkarılmıştır? Yaşamını yitirmiş bu kişilerin yerinden çıkartılma gerekçeleri nelerdir?
- 12- Mezarlıklara saldırıların il il sayısı kaçtır?
- 13- Mezarlıklara ve ölü bedenlere yönelik benzeri hukuka aykırı insanlık onur ve haysiyetine aykırı saldırı ve suçların önlenmesi için herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?
- 14- Son beş yılda mezarlıklara yönelik yapılan saldırılar sonucu kaç kişiye adli ve idare soruşturma açılmıştır ve bu soruşturmalar nasıl sonuçlanmıştır? Bu soruşturmalar içerisinde kaç kamu personeli bulunmaktadır?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : E-65356889 -91250-2023103118053748781
Konu : 7/5485 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ’e ait 7/5485 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Ülkemiz, ulusal güvenliğini ve kamu düzenini tehdit eden güvenlik güçlerinin ve vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini hedef alan terör örgütleri ile demokratik hukuk kuralları çerçevesinde etkin bir şekilde ve kararlılıkla mücadele etmektedir.

Terörle mücadele kapsamında elde edilen bilgilere ilişkin detaylı çalışmalar yapılmakta, alınan ihbarlar ilgili kurum, kuruluş ve birimlerle anında paylaşılarak gerekli önlemlerin alınması sağlanmaktadır.

Söz konusu soru önergesinde yer alan iddialarla ilgili olarak, Kolluk Kuvvetlerine yönelik her türlü ihbar ve şikâyet hakkında titizlikle araştırma yapılmakta, mevzuat hükümlerine aykırı davranışları tespit edilen personel hakkında adli/idari soruşturma yapılmaktadır.

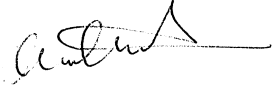
Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

4.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, yasaklanan basın açıklamalarının siyasi partilere göre dağılımına ilişkin sorusu ve İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın cevabı (7/5487)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.**16.10.2023**

Nevroz Uysal ASLAN

Şırnak Milletvekili

- 1- Türkiye'de son 1 yıl içinde siyasi partilerin yapmak istediği ancak yasaklanan basın açıklamalarının partilere göre dağılımı nedir?

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : E-65356889 -91250-2023103118071854396
Konu : 7/5487 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'a ait 7/5487 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Kolluk kuvvetleri görevlerini, kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması ve devam ettirilmesi amacı ile kanunların kendisine verdiği yetkiye ve hukukun üstünlüğü ilkesine bağlı kalarak yapmakta olup adli makamların bilgisi ve talimatları doğrultusunda yakalama/gözaltına alma işlemlerini yapmaktadırlar.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak usuller ile gerçek ve tüzel kişilerin düzenleyecekleri toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yeri, zamanı, usul ve şartları, düzenleme kurulunun görev ve sorumlulukları, yetkili mercii yasaklama ve erteleme halleri, güvenlik kuvvetlerinin görev ve yetkileri 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu ile bu Kanunun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte detaylı olarak düzenlenmiştir.

Mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen hiçbir toplantı ve gösteri yürüyüşüne kolluk kuvvetlerince müdahalede bulunulmamaktadır. Kanunsuz olarak düzenlenen veya sonradan kanunsuz hale dönüşen eylemlerde, öncelikle güvenlik güçlerince topluluğun yetkilileri ile görüşülerek gösterilerin olumsuz sonuçlanması sağlanmaya çalışılmakta, ancak müdahalenin kaçınılmaz olduğu durumlarda, mevzuat hükümleri doğrultusunda kamu düzeninin tesis edilmesi açısından gösteriyi düzenleyen grupların dağılmalarını sağlamak amacı ile orantılı güç kullanımı ilkeleri çerçevesinde gerekli müdahalelerde bulunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ali YERLİKAYA
Bakan

5.- Hakkâri Milletvekili Öznur BARTİN'in, Hakkâri ilindeki bazı yolların onarımına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/5516)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12/10/2023

Öznur BARTİN

Hakkari Milletvekili

2008 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile mevcut üniversiteler arasına katılan Hakkari Üniversitesi aradan 15 yıl geçmesine rağmen hala kampüs alanına giden çamurlu ve bozuk yol nedeniyle öğrencilerin yaşadığı sıkıntılar ile gündeme gelmektedir. Türkiye'de en çok tercih edilen üniversiteler arasında yer alan ve birçok gazete ve haber sitelerine konu olan Hakkari Üniversitesi yolu çamurlu ve bozuk olduğu için öğrenciler kampüs alanına ulaşmakta büyük zorluk yaşamaktadır. Hakkâri Üniversitesi Zeynel Bey Kampüs alanında bulunan İlahiyat ve İktisadi İdari Bilimler Fakültelerinin de bulunduğu alana giden bozuk ve çamurlu yol öğrenci ve personeller için ulaşımı durma noktasına getirmiştir. Yağan yağmur nedeniyle alt yapısı tamamlamayan toprak yolda öğrenciler kış aylarında çamurlu yoldan üniversiteye ulaşmak zorunda kalmaktadır. Hakkâri Üniversitesine kampüs alanına giden yola alternatif ve ulaşımın daha kolay sağlanması için yapılan Keklikpınar Mahallesinde açılan ikinci yol da soruna çözüm olamamıştır. Yüzlerce Hakkari Üniversitesi öğrencisi duruma tepki göstererek yolun biran önce yapılması talebinde bulunmaktadır.

Çözüme kavuşturulmayı bekleyen yollardan biri de Hakkari Şemdinli'ye bağlı Konur köyü ve mezralarına ait yollardır. Yol üzerinde oluşan çukurların ulaşımında oluşturduğu sorunlar nedeniyle taşımali eğitimin yapıldığı köy ve mezralarında servis şoförleri ve köy halkı ulaşımında ciddi sıkıntı yaşamaktadır. Yol üzerinde bulunan çukurların zorlu kış koşullarında ciddi sıkıntılar oluşturacağı aşikardır.

Ayrıca, yaklaşık 5 bin kişilik nüfusa sahip Hakkari ilinin Derecik ilçesine bağlı Anadağ Köyü'nde, hizmet alanıyla ilgili ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Derecik'e 16 kilometre mesafede bulunan yolun durumu oldukça kötüdür; yol üzerinde yaşanan çökme ve çukurlar nedeniyle araçların rahatça geçişi mümkün olmamakla birlikte yolun ne denli bakımsız ve kullanılamaz durumda olduğu da açıkça gözlemlenmektedir.

Nüfusu yaklaşık 5 bin olan bu köyde, hala kurulmayan su şebekesi nedeniyle köylüler, evlerinin yakınına kendi imkanlarıyla kazdıkları kuyulardan su temin etmek zorunda bırakılmaktadır. Sürekli tekrarlayan elektrik kesintileri yüzünden köylüler hem elektriksiz kalmakta ve susuzlukla başa çıkmak zorunda kalmaktadır. Buna ek olarak, Anadağ köyü Yeşilova mezarının alt kısmına güvenlik gerekçesi ile yapılan kanal, köylülerin hayvanlarının dereye erişimini engellemektedir. Bu kanal yüzünden köylülerin hayvanları hem suya ulaşmamakta ve kanalın diğer tarafındaki otlaklara girmesi yasaklanmaktadır. Bu durum, sadece hayvanların değil, köy halkının da yaşamını olumsuz etkilemektedir.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri Üniversitesi Zeynel Bey Kampüs alanında bulunan İlahiyat ve İktisadi İdari Bilimler Fakültelerinin de bulunduğu alana giden bozuk ve çamurlu yoldan Bakanlığınız haberdar mıdır?
2. 2008 yılından bu yana mevcut üniversiteler arasına katılan Hakkari Üniversitesi'nin ulaşımında yaşadığı sıkıntılara ilişkin Bakanlığınızca bugüne kadar yürütülen çalışmalar nelerdir?
3. Yağan yağmur nedeniyle alt yapısı tamamlanmayan toprak yolun çözümüne ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır/ olacak mıdır?
4. Yine benzer sorunun yaşandığı Hakkari Şemdinli'ye bağlı Konur köyü ve mezralarının yollarında oluşan çökme ve çukurlardan Bakanlığınız haberdar mıdır?
5. Taşımalı eğitimin yapıldığı köy ve mezralarında servis şoförleri ve köy halkı ulaşımında ciddi sıkıntı yaşamaktadır. Söz konusu ulaşım sıkıntısının çözümüne ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır/ olacak mıdır?
6. Anadağ Köyü'nde yaşanan yol sorunları hakkında bilgi sahibi misiniz? Köy yollarının çökmüş durumda olması ve araçların geçişinin güçleşmesi nedeniyle günlük yaşamı olumsuz etkilenen vatandaşların yaşadığı sıkıntıya ilişkin bir çözüm planınız var mıdır?
7. Nüfusu yaklaşık 5 bin olan Anadağ Köyü'nde su şebekesi bulunmaması nedeniyle köylülerin evlerinin yakınına kuyu kazarak su ihtiyacını karşılamak zorunda bırakılmaktadır. Bakanlığınızca Anadağ Köyü'nde su şebekesinin kurulması ve su teminine ilişkin bir çalışmanız var mıdır/olacak mıdır?
8. Anadağ Köyü Yeşilova mezrasının alt kısmına yapılan kanal nedeniyle suya erişimi engellenen ve otlak alanlarına girişini yasaklanması nedeniyle hem hayvan sahiplerinin hem de köy halkının yaşadığı mağduriyete dair eksiklikleri gidermek ve köy halkının yaşamını kolaylaştırmak için atılacak adımlar ve projeleriniz nelerdir?
9. Anadağ köyü Yeşilova mezrasının her tarafı kalekol ve kulelerle donatılmış iken köyün alt tarafına kazılan kanalın güvenlik meselesi değil, keyfi bir uygulama olduğundan haberdar mısınız?

T.C.
ULAşTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1506203

Konu : Hakkari Milletvekili Sayın Öznur
BARTİN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAşKANLIğINA

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'in 7/5516 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

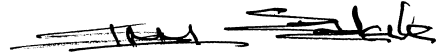
**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
7/5516 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde belirtilen hususlar; Bakanlığımız görev ve sorumluluk
alanında yer almamaktadır.

6.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, havalimanlarında Kürtçe hizmet verilmesine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/5517)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sırrı SAKIK

Ağrı Milletvekili

Çok dilli hizmet anlayışı dünyada demokrasinin gelişmesiyle beraber gittikçe yaygınlaşan bir hal almıştır. Dünya genelinde uçaklarda yapılan anonslar uluslararası standartlara ve ICAO (International Civil Aviation Organization - Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü) tavsiyelerine uygun olarak genellikle İngilizce yapılır. Ancak, dünyada uçak içi anonslar yolcu hizmetlerini geliştirmek veya daha fazla insanı etkili bir şekilde bilgilendirmek amacıyla farklı dillerde de yapılmaktadır. Özellikle farklı dillere sahip insanların kullandığı hava limanlarında ve havayolu şirketlerinde çok dilli anonslar daha yaygın olarak kullanılmaktadır. Aynı durum hava limanlarında sunulan biletleme, bagaj gibi diğer hizmetler için de geçerlidir.

Türkiye'de anadili Kürtçe olan milyonlarca yurttaş her gün hava limanlarından seyahat ederken maalesef bu hizmetten yararlanamamakta, seyahatleri sırasında sorunlar yaşamakta, çok hayati uyarı ve işlemleri tam olarak anlayamamaktadır. Tarafıma ulaşan birçok yurttaş bu durumdan rahatsız olduklarını, seyahatleri sırasında zorluklarla karşılaştıklarını, Kürtçe bilen çalışan talebinde bulunduklarında uygun olmayan bir dil ve üslupla cevaplar aldıklarını belirtmektedirler. Anadilinde kamu hizmeti almak temel bir insan hakkıdır, bu hakkın yok sayılması aynı zamanda toplumsal bölünmüşlüğü arttırmaktadır.

Bu bağlamda;

1- Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerin havalimanlarında Kürtçe hizmet verilmesi konusunda bir çalışmanız var mı?

2- Şu ana kadar milyonlarca vatandaşın talebine rağmen Kürtçe hizmet verilmemesinin sebebi nedir?

3- Havalimanında çalışan ve kamu hizmeti sunan çalışanların Kürtçe hizmet talep eden veya Türkçe bilmeyen Kürt yurttaşlara kaba ve ilgisiz davranışlarda bulunmasından haberdar mısınız? Personele insan hakları ve ırkçılık karşıtı eğitim vermeyi düşünüyor musunuz?

4- Milyonlarca Kürt yurttaşın onuru olan kendi anadillerinin kamu hizmetinden dışlanması buna karşın Portekizceden Japoncaya kadar birçok dilin online ve biletleme gibi hizmetlerde kullanılımasını nasıl izah etmektesiniz?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1503937

Konu : Ağrı Milletvekili Sayın Sırrı SAKIK'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1307929 sayılı yazınız.

Ağrı Milletvekili Sayın Sırrı SAKIK'ın 7/5517 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**AĞRI MİLLETVEKİLİ SAYIN SIRRI SAKIK'IN
7/5517 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

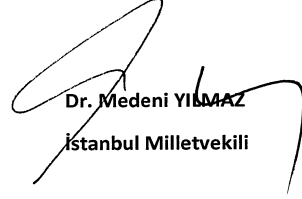
Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) tarafından sivil havacılıkta kullanılacak resmi diller İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Arapça, Çince olarak belirlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dilinin Türkçe, uluslararası havacılık dilinin ise İngilizce olması nedenleriyle tüm anons ve yönlendirmeler bu kapsamda yapılmaktadır. Uçuş bilgi, anons ve danışma hizmetleri uluslararası metinlere göre Türkçe ve İngilizce olarak yapılmaktadır.

7.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, uyuşturucu kullanımı ile ilgili çeşitli verilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5526)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.10.2023

Dr. Medeni YILMAZ
İstanbul Milletvekili

Medyada sorunun büyüklüğü ile ters orantılı bir miktarda dile getirilse de ülkemizin en büyük problemlerinden birisi madde bağımlılığıdır. Madde bağımlılığı, toplumumuzun hem bugününü hem de geleceğini tehdit eden ciddi bir sorundur. Uyuşturucu belası en büyük etkiyi ülkemizin geleceği olan evlatlarımızı tüketerek gösterse de yan etkiler olarak ekonomimizi yıpratın, uluslararası itibarımızı zedeleyen devasa bir problem olarak korkutucu boyutlara ulaşmaktadır.

Bu çerçevede;

- 1) Ülkemizde uyuşturucu kullanımına başlama yaşı kaçtır?
- 2) Uyuşturucu kullanımının yaş gruplarına göre dağılımı nedir?
- 3) Uyuşturucu kullanımının en yaygın olduğu illerimiz hangileridir?
- 4) Ülkemizdeki AMATEM sayısı kaçtır? Bunların illere göre dağılımı ve kapasiteleri nedir?
- 5) AMATEM'lerde tedavi gören bağımlı sayısı kaçtır?
- 6) AMATEM'lerin tedavideki başarı oranı nedir?
- 7) AMATEM'de tedavi görebilmek için sıra bekleyen kaç vatandaşımız vardır?
- 8) ALO 191 hattına son 5 yılda kaç başvuru olmuştur? Yıllara göre sayısı kaçtır?
- 9) Son 5 yılda ülke içinde ve sınırlarımızda uyuşturucu ve türevlerine yönelik kaç operasyon yapılmıştır?
- 10) Bu operasyonlarda ele geçen uyuşturucu madde ve / veya türevlerinin miktarı nedir?
- 11) Uyuşturucu ile mücadele için hangi kurumlarımız ne tür çalışmalar yapmaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-187152

Konu : Soru Önergeleri-50

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1310372 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İstanbul Milletvekili Sayın Medeni YILMAZ tarafından verilen 7/5526 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar İçişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

8.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, yediemin araç garajlarına ve burada bulunan araçlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5666)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

- 1) Son 1 yıllık dönemde haciz işlemi uygulanan araç sayısı ne kadardır?
- 2) Ülkemiz genelinde yediemin araç garajı sayısı toplam ne kadardır?
- 3) Yediemin araç garaj sayılarının illere göre dağılımı ne şekildedir?
- 4) Yediemin araç garajlarında bulunan araç sayısı ne kadardır ve bu araçların cinsine göre (otomobil, kamyon, motosiklet, iş makinası vb) dağılımı nasıldır?
- 5) Son 1 yıllık dönemde icra yöntemiyle satışa çıkarılan araç sayısı toplamı ne kadardır?
- 6) Yediemin araç garajlarında haczin kaldırılmaması ya da hasarı nedeni ile hurdaya çıkan araçlar ne şekilde değerlendirilmektedir?
- 7) Yediemin araç garajlarında tutulan araçlar için günlük alınan ücret ne kadardır?
- 8) Son 1 yılda, bu şekilde tahsil edilen ücret toplamı ne kadardır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-187909

Konu : Soru Önergeleri-51

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1312961 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından verilen 7/5666 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Adalet Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

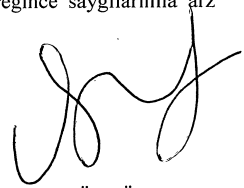
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

9.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kamu kurum ve kuruluşlarına ait makam araçlarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5669)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

- 1- Devlete ait kamu kurum ve kuruluşlarının tamamında ve ayrı ayrı olmak kaydı ile uhdesinde bulunan taşıt sayısı ne kadardır?
- 2- Devlete ait kamu kurum ve kuruluşlarının tamamında ve ayrı ayrı olmak üzere kiralama usulü ile kullanılan araç sayısı ne kadardır?
- 3- Son bir yıl içerisinde Devlete ait kamu kurum ve kuruluşlarının tamamında ve ayrı ayrı olmak kaydı ile aylık ve yıllık olarak taşıt yakıt tüketimi için ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 4- Bu kaynaktan bu ne kadar harcama yapılmıştır?
- 5- Devletin uhdesinde bulunan kamu taşıtları için (kiralama ve satın alma) aylık ve yıllık olmak kaydı ile araç bakım gideri için ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 6- Bu kaynaktan bu ne kadar harcama yapılmıştır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-187914

Konu : Soru Önergeleri-51

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.10.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1312961 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından verilen 7/5669 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

